ହସଖୁସି

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ

(ଭାଷା, ଗଣିତ ଓ ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟୟନର ସମନ୍ୱିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତକ)

ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର

ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ

ସଭିଏଁ ପଢ଼ନ୍ତୁ, ସଭିଏଁ ବଢ଼ନ୍ତୁ

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ହସଖୁସି

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ

ସମ୍ପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀ:

ଡ. ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳ
ସୁଶ୍ରୀ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟୀ ବେହେରା
ସୁଶ୍ରୀ ମମତା ସ୍ୱାଇଁ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମଲ୍ଲିକ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ସମୀକ୍ଷକ ମଣ୍ଡଳୀ:

ଡ. ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳ
ଡ. ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦାଶ

ସଂଯୋଜନା:

ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟା କୁମାରୀ ପାତ୍ର
ଶ୍ରୀମତୀ ଅଞ୍ଜଳୀ ନାଥ
ଡ. ତିଳୋତ୍ତମା ସେନାପତି

ପ୍ରକାଶକ:

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ମୁଦ୍ରଣ ବର୍ଷ : ୨୦୧୦
୨୦୧୬

ମୁଦ୍ରଣ : ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରସ୍ତୁତି :

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର

ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ

ସଭିଏଁ ପଢ଼ନ୍ତୁ, ସଭିଏଁ ବଢ଼ନ୍ତୁ

ଜଗତମାତାଙ୍କର ଚରଣରେ ଆଦ୍ୟାବଧି ମୁଁ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଭେଟି ଦେଉଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ମୋତେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ଓ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନେ ହେଉଛି । ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମୂଲ୍ୟବାନ ଭେଟି ମୁଁ ଯେ ଜଗତ ସମ୍ମୁଖରେ ଥୋଇପାରିବି, ତାହା ମୋର ପ୍ରତ୍ୟୟ ହେଉନାହିଁ । ଏଥିରେ ରହିଛି ମୋର ସମଗ୍ର ରଚନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ କରିବାର ଚାବିକାଠି । ଯେଉଁ ନୂଆ ଦୁନିଆ ପାଇଁ ମୁଁ ଛଟପଟ ହେଉଛି, ତାହା ଏହିଥିରୁ ହିଁ ଉଦ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ । ଏହା ମୋର ଅନ୍ତିମ ଅଭିଳାଷ କହିଲେ ଚଳେ ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି

ଆମ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ

"ଜନ-ଗଣ-ମନ-ଅଧିନାୟକ ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା
ପଞ୍ଜାବ-ସିନ୍ଧୁ-ଗୁଜୁରାଟ-ମରାଠା
ଦ୍ରାବିଡ଼ ଉତ୍କଳ ବଙ୍ଗ
ବିନ୍ଧ୍ୟ-ହିମାଚଳ-ଯମୁନା ଗଙ୍ଗା
ଉଚ୍ଛଳ ଜଳଧି ତରଙ୍ଗ
ତବ ଶୁଭ ନାମେ ଜାଗେ
ତବ ଶୁଭ ଆଶିଷ ମାଗେ
ଗାହେ ତବ ଜୟ ଗାଥା
ଜନଗଣ-ମଙ୍ଗଳ ଦାୟକ ଜୟ ହେ,
ଭାରତ ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା,
ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ,
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ।"

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ

ପ୍ରସ୍ତାବନା

ଆମ୍ଭେ ଭାରତବାସୀ ଭାରତକୁ ଏକ ସାର୍ବଭୌମ, ସମାଜବାଦୀ, ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷ, ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ରୂପେ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ନେଇ ଓ ଏହାର ନାଗରିକଙ୍କୁ

- ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ନ୍ୟାୟ ;
- ଚିନ୍ତା, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟୟ, ଧର୍ମୀୟ ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଉପାସନାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ;
- ସ୍ଥିତି ଓ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ସମାନତାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ତଥା ;
- ବ୍ୟକ୍ତି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଐକ୍ୟ ଓ ସଂହତି ନିଶ୍ଚିତ କରି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭ୍ରାତୃଭାବ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ

ଏହି ୧୯୪୯ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ୨୬ ତାରିଖ ଦିନ ଆମର ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସଭାରେ ଏତଦ୍ୱାରା ଏହି ସମ୍ବିଧାନକୁ ଗ୍ରହଣ ଓ ପ୍ରଣୟନ କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଆମ ନିଜକୁ ଅର୍ପଣ କରୁଅଛୁ ।

ସୂଚୀପତ୍ର

ପାଠ	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧.	ଚିତ୍ର ଦେଖି ଗପ କୁହ	୧
୨.	କହିଲ ଦେଖି (ପଦ୍ୟ)	୧୨
୩.	ଚାଲ ଘର କରିବା	୨୧
୪.	ହଇଓ ସମୁଦି	୨୯
୫.	କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ	୩୫
୬.	ହାତୀ ମାନିଲା ଏଣ୍ଟୁଅ କଥା (ପଦ୍ୟ)	୪୩
୭.	ଆସ ବୁଲିଯିବା ଭଣ୍ଟାରିକା	୫୦
୮.	ସୁନ୍ଦର ଆମ ଘର (ପଦ୍ୟ)	୫୮
୯.	ରମ୍ଭା ନୂଆ ଜାଗା ଦେଖିଲା	୬୫
୧୦.	ଗାଁ ବୁଲା	୭୮
୧୧.	ଏକତାର ବଳ (ପଦ୍ୟ)	୮୮
୧୨.	ଆମ ଗାଆଁ	୯୫
୧୩.	ବେଙ୍ଗୁଲି କରୁଛି କେଁ କଟର	୧୧୦
୧୪.	ଖରା, ବର୍ଷା, ଶୀତ	୧୨୩
୧୫.	ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ଭୂମିରୂପ	୧୩୫
୧୬.	ଆମର ପର୍ବପର୍ବାଣି	୧୪୫
୧୭.	ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ	୧୫୯
୧୮.	ମାଆ ପରି ମୋର କିଏ ସେ ହେବ (ପଦ୍ୟ)	୧୬୭
୧୯.	ଚିତ୍ର ଦେଖ ଓ କୁହ	୧୭୪

ପାଠ - ୧

ଚିତ୍ର ଦେଖି ଗପ କୁହ

ଚିତ୍ର- ୧

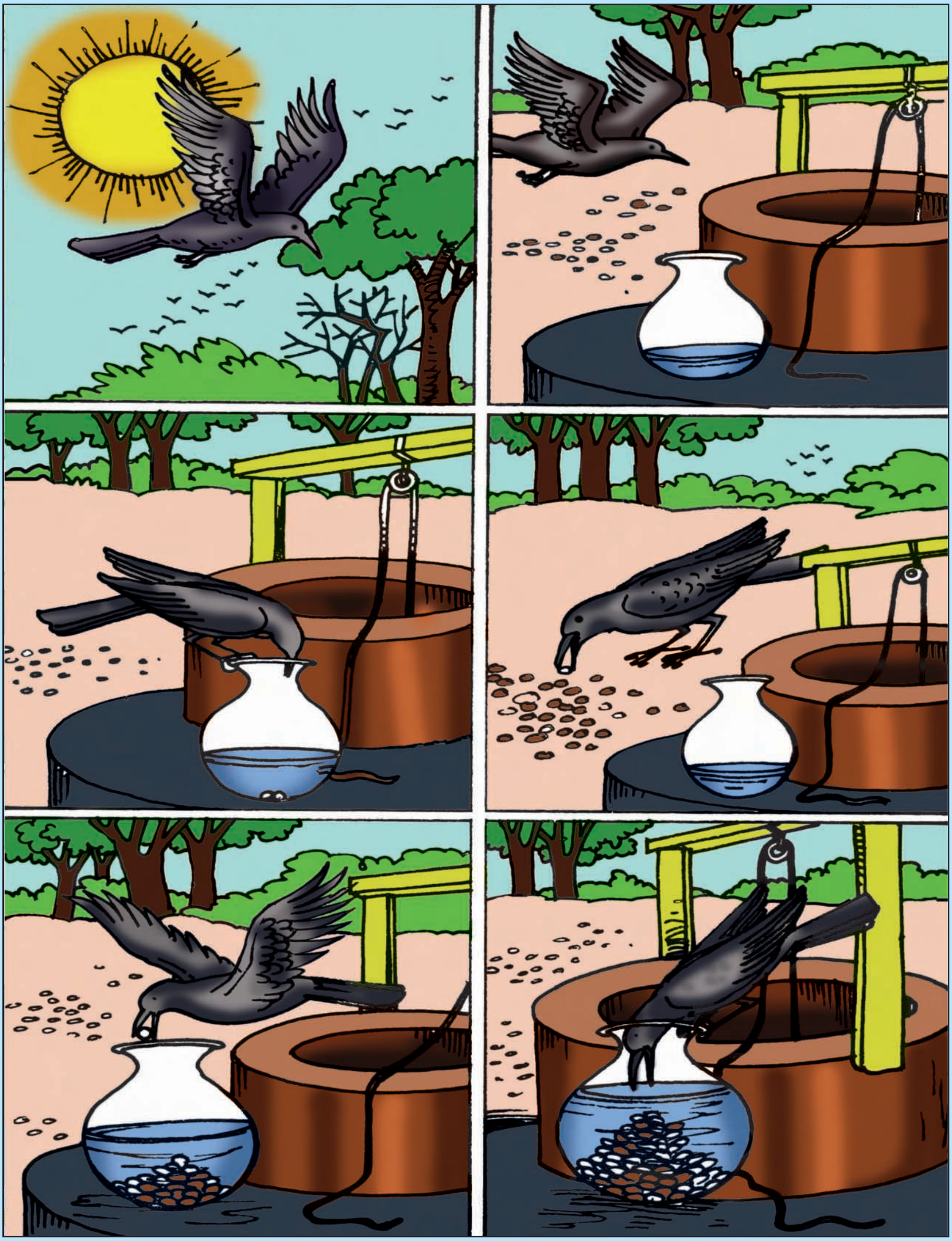

ଚିତ୍ର- ୨

ଗାଆଁରେ ସକାଳ

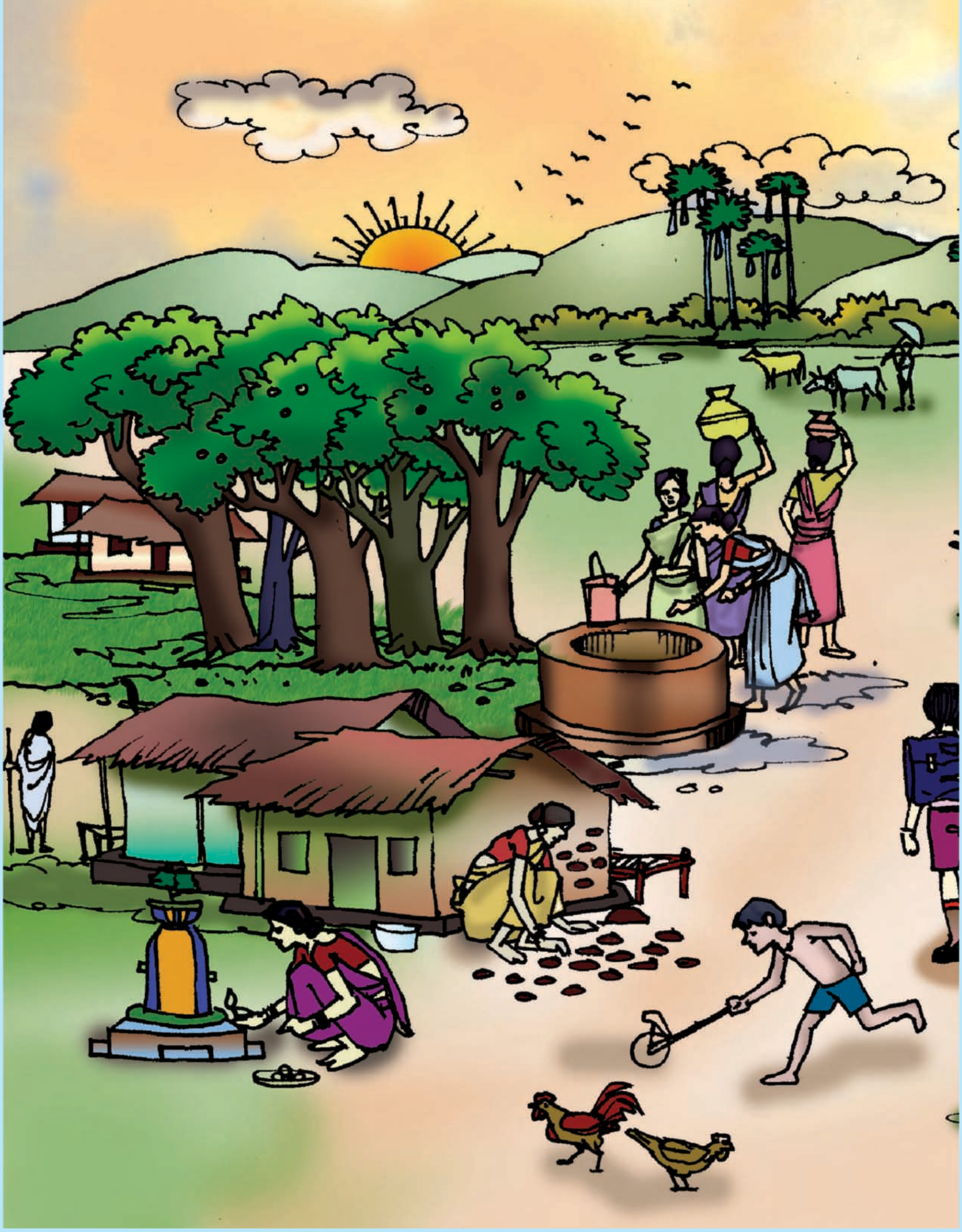

ଚିତ୍ର -୩

ଯାନବାହନର ନାମ କୁହ ।

ଏଥିରେ ତୁମେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇପାରିବ କୁହ ।

ଚିତ୍ର -୪

ଚିତ୍ର-୫

ଏଠି ଛଅଟି ତଫାତ୍ ଅଛି । ମୁଁ ______ ଟି ବାହାର କଲି ।

ଚିତ୍ର - ୬ - ଏଠି ହରିଣ ଚିତ୍ର ଅଛି । ଏହାକୁ ଦେଖି ଚିତ୍ର ଦୁଇଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ।

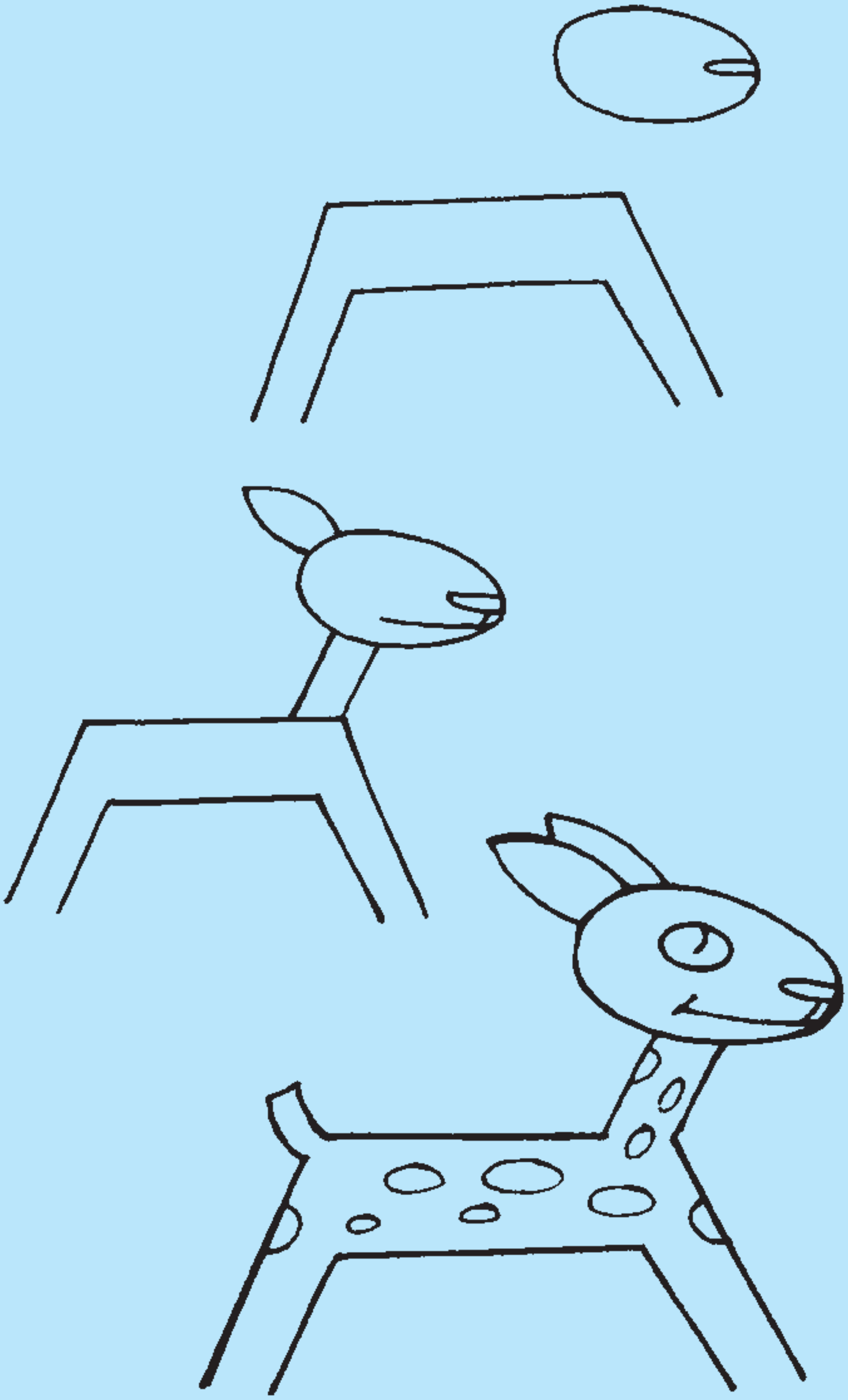

ଅଭ୍ୟାସ

୧। ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ପତାକା		ବାଳକ		ବୁଢ଼ା	
କୃଷକ		ନଡ଼ିଆ		କୂଅ	
ଘର		ପାହାଡ଼			

୨। ଗାଆଁରେ ସକାଳ ଚିତ୍ର ଦେଖି କୁହ ।

(କ) ଚିତ୍ରରେ ବୁଢ଼ାଟି କେଉଁଠି ବସିଛି ?

(ଖ) ସୂରୁଯ କେଉଁଠି ଦେଖାଯାଉଛି ?

(ଗ) ପିଲା ଦୁଇଟି କୁଆଡ଼େ ବାହାରିଛନ୍ତି ?

(ଘ) କୃଷକ କ'ଣ କରୁଛି ?

ଚିତ୍ର ଦେଖି ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ପଚରାପଚରି ହୁଅ।

୩। ଚିତ୍ର ଦେଖି ଲେଖ ।

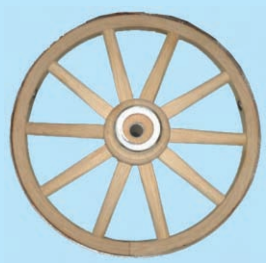

୪। ବଳଦ କ'ଣ କ'ଣ ଖାଇ ହଳ କରିବାକୁ ଯିବ ?

ଯେପରି – ଦାନା, ______ ______ ______ ______

୫। ଚିତ୍ରକୁ ରଙ୍ଗ କର।

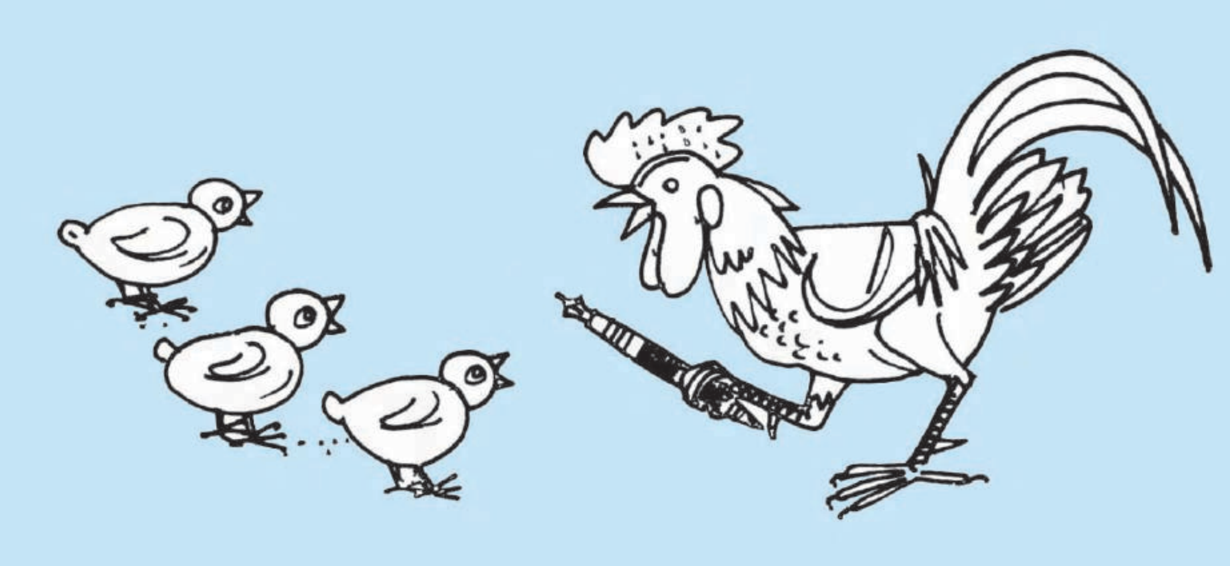

୬। ରାବୁଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ନାମ କୁହ, ଯେପରି – କୋଇଲି

୭। ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ଏଥିରେ କ'ଣ ନାହିଁ ତାକୁ ଅଙ୍କନ କର ।

পাঠ - ୧

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

ପିରିୟଡ଼ ସଂଖ୍ୟା - ୨୮

କ'ଣ ଶିଖିବେ -

ଭାଷା : ଶ୍ରବଣ, କଥନ, ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା, ବୁଝିବା ଦକ୍ଷତା

ପରିବେଶ – ଗାଆଁରେ ସକାଳର ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ସକାଳ ଓ ପରିବେଶ ସହିତ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ପାଠର ଆଲୋଚନା ।

ଚିତ୍ର –୧ : ପିଲାମାନେ ନିଜେ ନିଜେ ଚିତ୍ର ଦେଖି ଗପ ତିଆରି କରିବେ । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜଣକ ପରେ ଜଣେ କହିବାକୁ ଶିକ୍ଷକ କହିବେ ।

ଚିତ୍ର –୨

- 'ଗାଆଁରେ ସକାଳ'କୁ ମନୋଯୋଗ ଦେଇ ଦେଖିବେ ।
- ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଚିତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖିବାସହ ପୂରା ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ଚିତ୍ରରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାସହ ସେ ସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନ ନିଜେ ତିଆରି କରିବେ ।
- ପିଲାମାନେ ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ସକାଳର ଦୃଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ ।
- ସକାଳୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ'ଣ କ'ଣ କରନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାସହ ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟ କରିବେ ।
- ପିଲାମାନେ ପଶୁପକ୍ଷୀକୁ ଚିତ୍ରରେ ଚିହ୍ନିବାସହ ଅନ୍ୟ କେଉଁସବୁ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିଛନ୍ତି ସେ ବିଷୟ ଶିକ୍ଷକ ପଚାରିବେ ।
- ଘର ଓ ବାହାର ପରିଷ୍କାର ରଖିବା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଚିତ୍ରରେ ପିଲାମାନେ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ପାଠପଢ଼ା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଲୋଚନା କରିବେ । ଏହିପରି ଚିତ୍ରରୁ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ।

ଚିତ୍ର –୩-୪ : ଚିତ୍ର ଦେଖିବେ । କେଉଁ କେଉଁ ଯାନବାହନରେ ସେମାନେ ବସିଛନ୍ତି କହିବେ ।

ଚିତ୍ର –୫ : ପିଲାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖିବେ । ଶିକ୍ଷକ ପିଲାଙ୍କୁ ପଚାରି ଫରକ ବାହାର କରିବେ ।

ଚିତ୍ର – ୬ : ହରିଣ ଚିତ୍ର ନିଜେ ବହିରେ ଅଙ୍କନ କରିବେ । ରଙ୍ଗ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ :

- ଚିତ୍ର ଦେଖି ସବୁପିଲାଙ୍କୁ କହିବା ପାଇଁ କୁହାଯିବ ।
- ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ଲେଖା ଯାଇପାରେ ।
- ଚିତ୍ରରୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରା ଯାଇପାରେ ।
- ପିଲାମାନେ ଜାଣିଥିବା ଅନେକ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ନାମ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।
- ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବା କାମ ଦିଆଯାଇପାରେ ।

ପାଠ - ୨

କହିଲ ଦେଖି

କିଚିରିମିଚିରି ଶବଦ କରେ
ଘରେ ଘରେ ନୀଡ଼ ରଚନା କରେ
କହି କି ପାରିବ ତା' ନାମ ପିଲେ ?

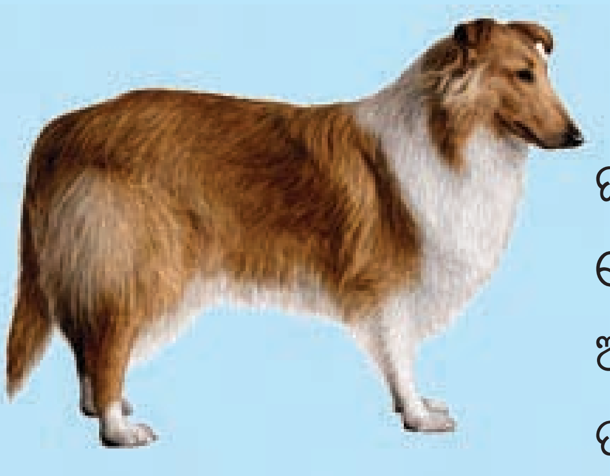

ଘର ଜଗୁଥାଏ ଦୁଆରେ ବସି
ସେ ଥିଲେ ଘରେ କେ ପାରେନା ପଶି
ଅଜଣା ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖଇ ଯେବେ
ତଡ଼ି ନିଏ କିଏ କୁହ ତ ଏବେ ?

କା' କା' କରି ସିଏ ରାବଇ
ନିଦରୁ ଆମକୁ ଦିଏ ଉଠାଇ
କିଏ ସେ କହିବ ତା' ନାମ ଭାଇ ?

ଅମୃତ ସମାନ କ୍ଷୀରଟି ତା'ର
ଖାଇବାକୁ ସର ଅତି ମଧୁର
କ୍ଷୀର ଦେଇ ସିଏ ପାଳେ ଆମକୁ
କିଏ ସେ କହିବ ତା'ର ନାମକୁ ?

ଶାଗୁଆ ଅଟଇ ଦେହଟି ତା'ର
ନାଲି ଅଣ୍ଟ ତା'ର କି ମନୋହର
କହି କି ପାରିବ ନାମ ତାହାର ?

କୁହୁକୁହୁ ରାବେ ବଡ଼ ସରାଗେ
ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥାଏ ଆମରି ଆଗେ
କଳା ଦେହ ସିନା ସ୍ୱର ମଧୁର
କହି କି ପାରିବ ନାମ ତାହାର ?

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଚିତ୍ର ଦେଖି ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ନାମ କୁହ ।

୨. ଚିତ୍ର ଦେଖି କାହାର ମୁହଁ ଲେଖ ।

୩. ଗାର ଟାଣି ଚିତ୍ର ସହ ଯୋଡ଼ ।

	ମୟୂର
	କାଉ
	ହଂସ
	ଭାଲୁ
	ପେଚା
	ବାଘ
	ପାରା

୪। କୁହ ଓ ଲେଖ

(କ) କେଉଁକେଉଁ ପକ୍ଷୀର ରଙ୍ଗ କଳା ? ____

(ଖ) କେଉଁକେଉଁ ପକ୍ଷୀର ରଙ୍ଗ ଧଳା ? ____

୫। କିଏ କେତେ ଉପରକୁ ଉଡ଼ି ପାରିବ । ତଳେ ଥିବା ଜାଗାରେ '✔' ଦିଅ ।

ବରଗଛ	ଚାଳଘର	ତାଳଗଛ
ବାଡ଼	ପିଜୁଳିଗଛ	ଖଜୁରୀଗଛ
ବିଜୁଳିତାର	ସଜନାଗଛ	ମେଘ ପାଖକୁ

୬। ପାଠରେ 'କ' ଅକ୍ଷର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦ ତଳେ ଗାର ଦିଅ ଓ ଶବ୍ଦଟି ଲେଖ ।

ଯଥା – କିଚିରି,

______, ______, ______, ______, ______, ______

୭। କିଏ କେମିତି ରାବେ ଲେଖ ।

କିଚିରିମିଚିରି	କା' କା'
____	____
କୁହୁକୁହୁ	**ଘୁମୁଘୁମୁ**
____	____

୮। ତୁମର କେତେଜଣ ସାଙ୍ଗଙ୍କ ନାମ ଗୋଲ ଭିତରେ ଲେଖାଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କ ନାମର ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷର ଯେଉଁ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ନାମରେ ଅଛି, ତାହାକୁ ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ ।

୯। ତୁମ ଚାରିପାଖେ ଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖ । ବହିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଗୀତ ଭଳି ତୁମେ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗୀତ ସଂଗ୍ରହ କର ।

୧୦। ଚିତ୍ର ଦେଖ ଓ କୁହ –

ଏ ଚିତ୍ରରୁ କୋଇଲି କିଏ ତା’ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ୍ ବୁଲାଅ ।

୧୧। ମୁଁ କିଏ କୁହ ଓ ଲେଖ ।

(କ) ବେକରେ ମୋର ନାଲି ଗାର
ଲଙ୍କା ଖାଇବା ସଉକି ମୋର ।

(ଖ) କୁଲା ଭଳିଆ କାନ ମୋର
ପାଦ ମୋଟ ମୋଟ
ଘର ପରି ଦେହଟି ଦିଶେ
ଆଖି ଦୁଇଟି ଛୋଟ ।

(ଗ) “ଗାତରେ ମୁଁ ଘର କରେ
ମୁହଁରେ ଥାଏ ନିଶ
ଘରକୁ ମୁଁ ଆସେ ଯଦି
ଜିନିଷ କରେ ନାଶ ।”

ପାଠ - ୨

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

ପିରିୟଡ଼ ସଂଖ୍ୟା - ୩୧

କ'ଣ ଶିଖିବେ -

ଭାଷା : ଧନ୍ଦା ବୁଝିବେ, ଆବୃତ୍ତି କରିବେ, ସରଳ ପଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ପଢ଼ିବେ। ପରିଚିତ ଶବ୍ଦକୁ ପଢ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ।

ପରିବେଶ: ବିଭିନ୍ନ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବାସହ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ସ୍ୱର ଚିହ୍ନିବେ।

- ☐ ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷକ ଧନ୍ଦାଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ଓ ତାଙ୍କ ସହିତ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । ତା'ପରେ ଶିକ୍ଷକ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଧନ୍ଦା ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ଓ ସମସ୍ତପିଲା ଏକାଥରକେ ଶୁଣିବେ।
- ☐ ଜଣଜଣକରି ଉତ୍ତର ଦେବାପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିବେ।
- ☐ ଶିକ୍ଷକ ନିଜ ମନରୁ ଧନ୍ଦା ତିଆରି / ସଂଗ୍ରହକରି ପଚାରି ପାରିବେ।
- ☐ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ଦଳକରି ଧନ୍ଦାଗୁଡ଼ିକ ପଚରାପଚରି ହେବା ପାଇଁ କହିବେ।
- ☐ ଏହିପରିଭାବେ ବିଭିନ୍ନ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନାଇବା କାମ କରିବେ।
- ☐ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ଦା ସଂଗ୍ରହ କାମ କରିବାକୁ ଦେବେ।

ଅଭ୍ୟାସ

- ☐ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷକ କହିବେ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କରିବେ।
- ☐ ପିଲାଙ୍କ ଅନୁମାନ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଦିଆଯାଇଛି।
- ☐ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ତର ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରେ।
- ☐ ପିଲାଙ୍କୁ ଧନ୍ଦା ଲେଖିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯାଇପାରେ।
- ☐ ଏମିତି ଅନେକ ଚିତ୍ର ଚିହ୍ନିବାପାଇଁ ଦିଆଯାଇପାରେ।
- ☐ ଏମିତି ଅନେକ ଗୀତ ପିଲା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇପାରେ ଓ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଚରାପଚରି କାମ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇପାରେ।

ପାଠ - ୩

ଚାଲ, ଘର କରିବା

ବିପ୍ଳବ ଓ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ । ବିପ୍ଳବର ବଗିଚାରେ ଦୁହେଁ ବୁଲୁଥିଲେ । କିଛି ଲୋକ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗଛ ତଳେ ଠିଆ ହୋଇଥିବାର ସେମାନେ ଦେଖିଲେ । ସେମାନେ ସେ ଗଛରେ ଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ।

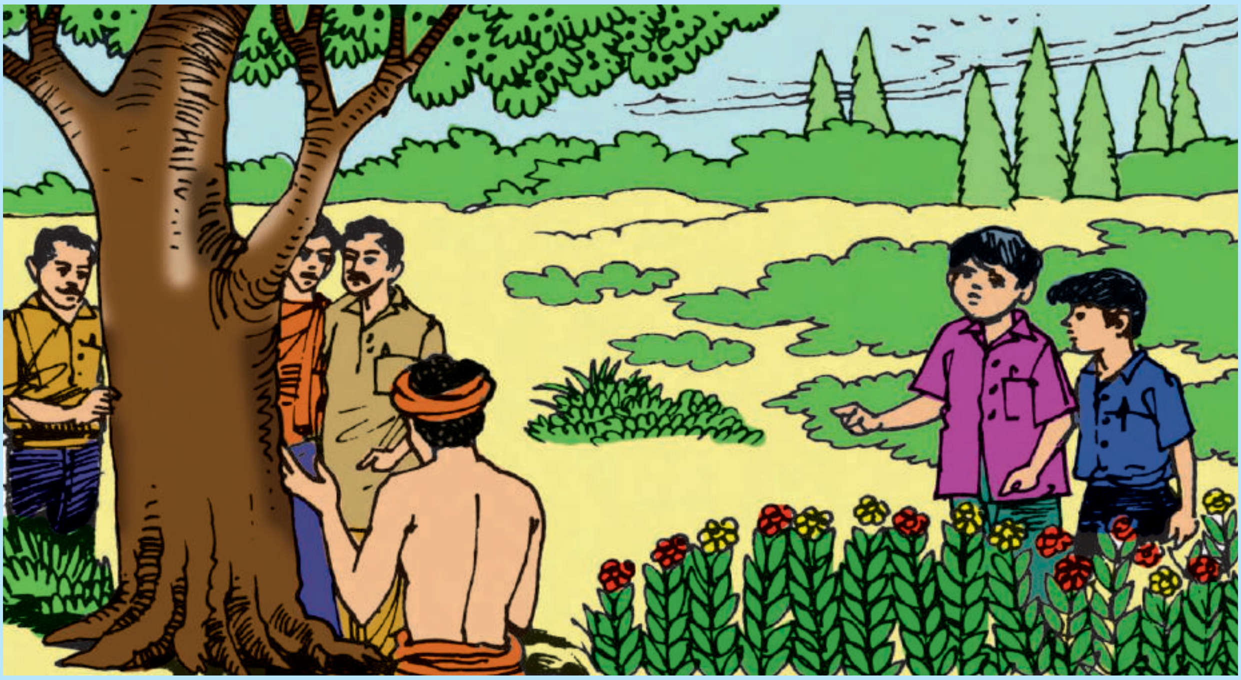

ବିପ୍ଳବ କହିଲା, "ସେଠାରେ ଭିଡ଼ କାହିଁକି ହୋଇଛି ?" ପ୍ରହ୍ଲାଦ କହିଲା, "ଚାଲ, ସେଠାକୁ ଯାଇ ଦେଖିବା ।" ଦୁହେଁ ସେଠାକୁ ଗଲେ । ଲୁଚିକରି ସେମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଲେ । କଥା ଶୁଣି ଦୁହେଁ ଡରିଗଲେ ।

ଆରେ, ଏମାନେ ତ ଆମ ଗଛକୁ କାଟିଦେବେ । ବରଷା ଦିନ ଆସୁଛି । ପକ୍ଷୀମାନେ କରିବେ କ'ଣ ? ଘର ଭାଙ୍ଗିଯିବ । ବିଚରାମାନେ ରହିବେ କେଉଁଠି ? ଶୋଇବେ କେଉଁଠି ? ଛୁଆ ପାଳିବେ କେମିତି ?

ଏ ସବୁ ଶୁଣି ପ୍ରହ୍ଲାଦ କହିଲା, "ମୁଁ ବନବିଭାଗ ଅଫିସ୍‌କୁ ଯାଉଛି । ସେଠି ଖବର ଦେବି । ମୁଁ ଆସିବାଯାଏଁ ତୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ରଖିବୁ । ଗଛ କାଟିବାକୁ ଦେବୁନାହିଁ ।" ବିପ୍ଳବର ଅକଲ୍‌ଗୁଡ୍ଡୁମ୍ ହୋଇଗଲା । କରିବ କ'ଣ ? ହଠାତ୍ ତା'ର ମାଙ୍କଡ଼ର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ପାଖକୁଯାଇ ସବୁକଥା କହିଲା ।

ଦୁହେଁ ସେଠାକୁ ଗଲେ । ଲୋକମାନେ ଗଛ କାଟିବାକୁ ସଜ ହେଉଥିଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ ବିପ୍ଳବକୁ ତଳେ ଛିଡ଼ାହେବାପାଇଁ କହିଲା । ସେ ଗଛ ଉହାଡ଼ରୁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ପଥର ଫୋପାଡ଼ିଲା ।

ଏପଟେ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ବନବିଭାଗ ଅଫିସ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସବୁକଥା କହିଲା । ସଭିଏଁ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଆସିଲେ । ପଥରମାଡ଼ ଖାଇ କେତେଜଣ ଘାଇଲା ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ବନବିଭାଗର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ସେମାନେ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲେ । ଆଉ କେତେଜଣ ଧରାପଡ଼ିଲେ । ପ୍ରହ୍ଲାଦ, ବିପ୍ଲବ ଓ ମାଙ୍କଡ଼ର କାମ ଯୋଗୁଁ ଗଛର କିଛି କ୍ଷତି ହେଲାନାହିଁ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧। ଗପରୁ କୁହ ।

(କ) ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଗଛକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ କ'ଣ ଉପାୟ କଲା ?

(ଖ) ମାଙ୍କଡ଼ର ପଥରମାଡ଼ରେ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର କ'ଣ ଲାଭ ହେଲା ?

(ଗ) ବିପ୍ଲବ କାହିଁକି ମାଙ୍କଡ଼ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲା ?

୨। ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ମଲ୍ଲ – ______

ପଲ୍ଲୀ – ______

ଦିଲ୍ଲୀ – ______

ଶୁକ୍ଲ – ______

କ୍ଲାନ୍ତ – ______

ଅମ୍ଳ – ______

ଆହ୍ଲାଦ – ______

୩। ଚିତ୍ର ଦେଖ ଓ ଚିତ୍ର ତଳେ ନାମ ଲେଖ ।

_______________ _______________

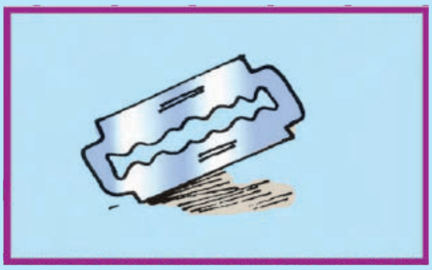

_______________ _______________

୪। ଗାର ଦେଇ ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ ଓ ବାକ୍ସ ଭିତରେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

ଯେମିତି- କ୍ଲେଶ, ପଲ୍ଲବୀ

ମ	ଶ	ସ
କ୍ଲେ	କ	ବୀ
ଉ	ଲ୍ଲା	ଦ
ପ	ଲ୍ଲ	
ଅ	ଲ୍ଲୀ	
ଶ୍ଲୋ	ହ୍ଲା	
ଗେ	ମ୍ଲ	
ପ୍ର	ହ୍ଲା	

କ୍ଲେଶ,
ପଲ୍ଲବୀ,

୫। ଠିକ୍ ଉଚ୍ଚାରଣକରି ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଆହ୍ଲାଦ ଦୁଇ ସଙ୍ଗାତ ______________________

ବଲ୍ଲରୀ ସହିତ ଗାଇଲେ ଗୀତ ______________________

ଉଲ୍ଲାସ ସେଠାରେ ମିଶିଲା ଆସି ______________________

ପଲ୍ଲୀବାସୀ ଦେଖି ହୋଇଲେ ଖୁସି ______________________

୬। ରହିବା ପାଇଁ ଘରଟିଏ ନ ଥିଲେ କ'ଣ ସବୁ ଅସୁବିଧା ହେବ ? ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରି ଲେଖ ।

____

____

____

୭। ପ୍ରହ୍ଲାଦ ବନବିଭାଗକୁ ଯାଇ ଗଛକୁ ରକ୍ଷାକଲା । ତୁମେ ସେଇଠି ଥିଲେ ଗଛକୁ କିପରି ରକ୍ଷା କରିଥା'ନ୍ତ ଲେଖ ।

____

____

____

୮। ଜୋର୍‌ରେ ବରଷା ହେଲେ ନିଜେ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କିଏ କେଉଁଠିକି ଯିବେ ଲେଖ ।

ମଣିଷ ________________

କୁକୁର ________________

ମୟୂର ________________

ଘରଚଟିଆ ________________

ସାପ ________________

ବେଙ୍ଗ ________________

୯। ବାୟାଚଢ଼େଇ ନିଜ ଘର ଘାସ ଓ କୁଟାରେ ତିଆରି କରେ । ତୁମ ଘର କେଉଁଥିରେ ତିଆରି ହୋଇଛି ଲେଖ ।

____

____

୧୦। ତୁମେ କେଉଁସବୁ ଜାଗାରେ ପକ୍ଷୀବସା ଦେଖିଛ ?

____

____

୧୧। ‘ଘର’ କହିଲେ ଯେଉଁ ସବୁ କଥା ତୁମ ମନକୁ ଆସୁଛି ଲେଖ ।

ଯେପରି - ଘର ଆମକୁ ଖରା ବରଷାରୁ ରକ୍ଷା କରେ ।

ପାଠ - ୩

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

ପିରିୟଡ଼ ସଂଖ୍ୟା - ୩୩

କ'ଣ ଶିଖିବେ -

ଭାଷା :

- ☐ ଳ–ଫଳା ଓ ଲ–ଫଳା ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ।
- ☐ ଜଣାଶୁଣା ଶବ୍ଦକୁ ଶ୍ରୁତଲିଖନରେ ଲେଖିବେ ।
- ☐ ଠିକ୍ ବନାନସହ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ଲିଖନ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ହେବ ।

ପରିବେଶ : ବାସଗୃହ ଯେ ଏକ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ତାହା ବୁଝିବେ ।

ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷକ ଗପଟିକୁ କହିବେ । ଗପ କହିବାସମୟରେ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ଚିତ୍ର ଦେଖାଇବେ । ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ କରିବେ । ସ୍ୱରର ଉତ୍‌ଥାନପତନ କରିବେ ।

- ☐ ଳ–ଫଳା, ଲ–ଫଳା ଥିବା ବାକ୍ୟକୁ କଳାପଟାରେ ଲେଖିବେ । ତା'ପରେ ଧାଡ଼ି ତଳେ ଆଙ୍ଗୁଠିଦେଇ ବାରମ୍ବାର ପଢ଼ିବେ । ବାକ୍ୟ ପରେ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ପିଲାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନାଇବେ ।
- ☐ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ରସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଦେବେ ଓ ତା' ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ । ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାପଚରି ହେବା ପାଇଁ କହିବେ ।
- ☐ ଗଛ କାଟିବା ନାହିଁ-ଏ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ । (ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ)
- ☐ ଗଛ କିପରି ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ବାସଗୃହ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ☐ ଶିକ୍ଷକ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ବାକ୍ୟ ଗଠନକରି ଳ–ଫଳା, ଲ–ଫଳା ଚିହ୍ନାଇ ପାରିବେ ।

ଚିତ୍ର -୧ : କେବଳ ଚିତ୍ର ଦେଖି ପିଲା ପଢ଼ିବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ :

- ☐ ଗପରୁ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇପାରେ ।
- ☐ ଳ–ଫଳା, ଲ–ଫଳା ଥାଇ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବେ ।
- ☐ ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।
- ☐ ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକରୁ କବିତା ସଂଗ୍ରହକରି ବନାନ ଶୁଦ୍ଧିପାଇଁ କହିବେ ।
- ☐ ପରିବେଶ ସଂପର୍କରେ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ କରିପାରିବେ ।
- ☐ ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଲେଖିବାକୁ, କହିବାକୁ ଦିଆଯିବ ।
- ☐ ନିଜ ଘର ସମ୍ପର୍କିତ ବାକ୍ୟ ଯଥା — ଘରେ ଆମେ ପାଠ ପଢୁ, – ଆମେ ଏକାଠି ରହୁ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ପିଲା କହୁଥିବା ସମସ୍ତ ବାକ୍ୟ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ହେବ ।
- ☐ ସମସ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତର ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।

ପାଠ - ୪

ହଇଓ ସମୁଦି

ଦ୍ୱିପହର ବେଳା ହୋଇଥାଏ । ହନୁବଇଦ ଖଟରେ ଶୋଇଥାଏ । ସମୁଦି ଗଧିଆଙ୍କ କଥା ତା'ର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସମୁଦିଘରକୁ ବହୁତ ଦିନ ହେଲା ଯାଇନାହିଁ । ଭାବିଲା, ସମୁଦି ଘର ଆଡୁ ବୁଲି ଆସିବ । ସମୁଦିଘରକୁ ଗଲା । ଦ୍ୱାରରେ ଠକ୍‌ଠକ୍ କଲା । ଗଧିଆ ଧୀର ସ୍ୱରରେ 'ହଁ' କହିଲା । ଠକ୍‌ଠକ୍ ଶୁଣି ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଲା ।

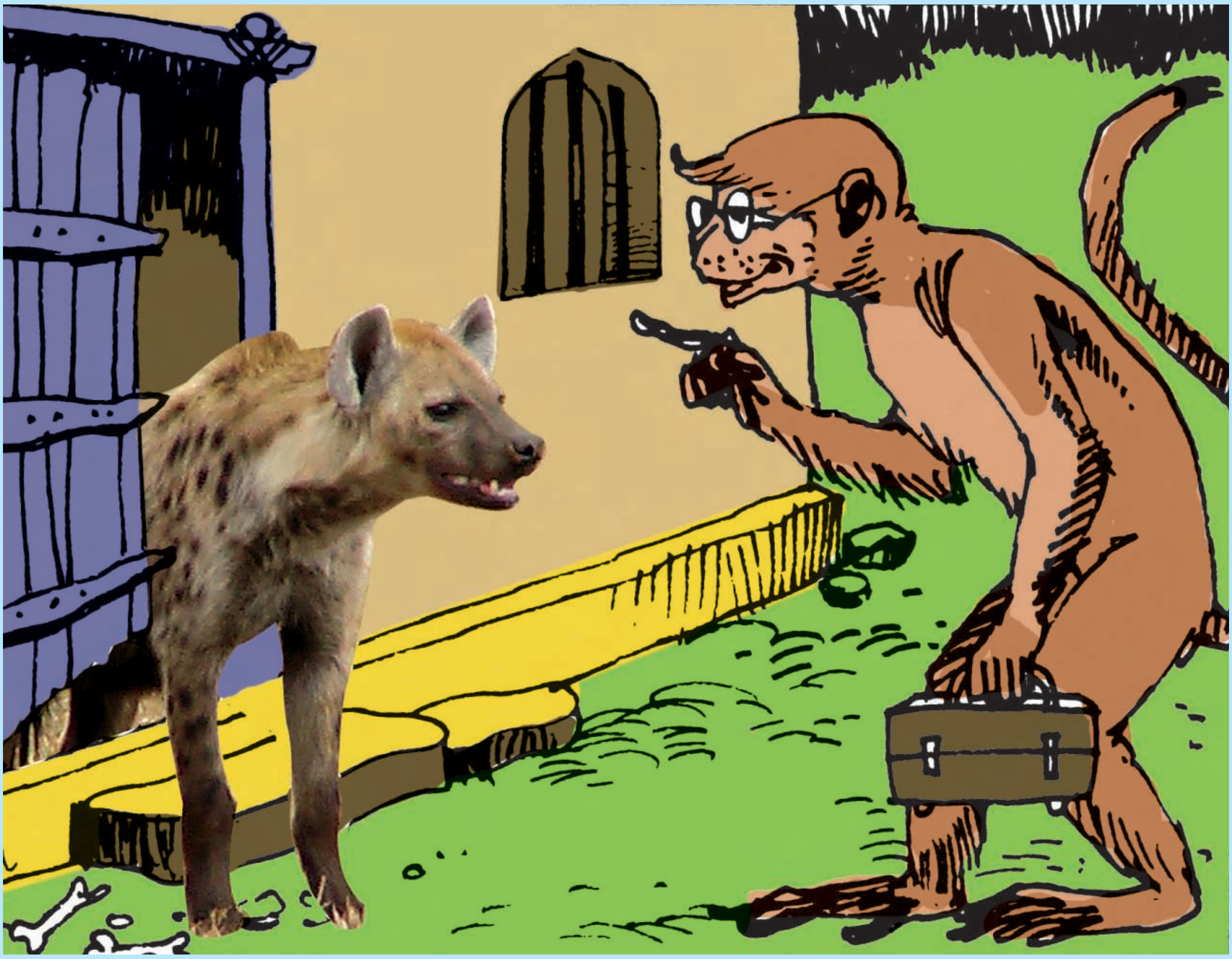

ହନୁବଇଦ ତା' ମୁହଁ ଦେଖି ପଚାରିଲା, "କ'ଣ ହୋଇଛି ସମୁଦି ? ତୁମର ମୁହଁ ଶୁଖିଲା ଦିଶୁଛି ।" ଗଧିଆ କହିଲା, "କିଛିଦିନ ହେଲା ଜ୍ୱର ହେଉଛି ।" ଜ୍ୱର ହେବାର କାରଣ ବିଷୟରେ ହନୁବଇଦ ପଚାରିଲା ।

ଗଧିଆ କହିଲା, "କ'ଣ କହିବି ସମୁଦି ! ବିଲେଇନାନୀର ମିଠା ଦୋକାନକୁ ଯାଇଥିଲି । ସେଠି ମିଠା, ସିଙ୍ଗଡ଼ା ଓ ଆଳୁଚପ୍ ଖାଇଲି । ସେଗୁଡ଼ାକ ବାସି ଜିନଷ । ଖରାପ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ବିଲେଇନାନୀର ସରାଗ ଦେଖି ମନା କରିପାରିଲିନାହିଁ । ଖାଇଦେଲି ସିନା, ଘରକୁ ଫେରିଲାପରେ ପେଟ ଖରାପ ହୋଇ ଝାଡ଼ା ହେଲା । ତା'ପରଠୁ ତ ଜ୍ୱର । ସେଥିରେ ଆଗରୁ ଥିବା ଶ୍ୱାସରୋଗ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ଭାରି ଧଇଁସଇଁ ଲାଗୁଛି ।"

ହନୁବଇଦ ସବୁଶୁଣିଲା । ଔଷଧ ଦେଲା । ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇ କହିଲା, ଡରନା, ତୁମର କିଛି ହେବ ନାହିଁ । ହନୁର ଔଷଧରେ ଗଧିଆର ଭାରି ବିଶ୍ୱାସ । ହନୁବଇଦ କହିଲା, ସମୁଦି କଥାଟିକୁ ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ମନେରଖ –

"ଖାଇବାଦରବ ପଚାସଢ଼ା ବାସି
ଭଣଭଣ କରି ମାଛି ଥିବେ ବସି
ଭୋକରେ ପଛକେ ଜୀବନ ହାରିବ
ସେପରି ଦରବ କେବେ ନ ଖାଇବ ।"

ଅଭ୍ୟାସ

୧। ଗପରୁ କୁହ ।

(କ) ହନୁବଇଦ ଖଟରେ ଶୋଇ କାହା କଥା ମନେ ପକାଇଲା ?

(ଖ) ଗଧିଆକୁ କାହିଁକି ଜ୍ୱର ହେଲା ?

(ଗ) ହନୁବଇଦ ଗଧିଆକୁ କି ଉପଦେଶ ଦେଲା ?

୨। ପାଠରୁ ଖୋଜି ବାହାର କର ଓ ତା'ଚାରିପଟେ ଗୋଲ୍ ବୁଲାଅ ।

ଜ୍ୱ, ସ୍ୱ, ଦ୍ୱା, ଶ୍ୱା

୩। ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ ଓ ଠିକ୍ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ପଢ଼ ।

ଯଥା – ବିଶ୍ୱ

ଅ ___

ଈ ___ ର

ବି ___ ସ

୪। 'ବିଶ୍ୱ' ଶବ୍ଦରେ ଯେପରି 'ଶ' ତଳେ ('୍ୱ'ଓ୍ୱ ଫଳା) ଲାଗିଛି ସେପରି '୍ୱ' ଫଳା ଲଗାଇ ଶବ୍ଦ ଲେଖ ।

_____________ _____________ _____________

୫। ଠିକ୍ ଜାଗାରେ '୍ୱ' ଫଳା ଲଗାଇ ଗୀତଟିକୁ ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ଦାରଦାର ବୁଲି ହାଲିଆ ହେଲିଣି
ନିଃଶାସ ବହୁଛି ଖର
ମଧୁର ସୁରରେ କିପରି ଗାଇବି
ଦେହରେ ରହିଛି ଜର ।

୬। କ୍ରମରେ ସଜାଡ଼ି ଲେଖ ।

ଶ୍ୱାସରୋଗ ଥିଲା । _____________________________

ପେଟ ଖରାପ ହେଲା । _____________________________

ଔଷଧ ଖାଇଲା । _____________________________

ଦ୍ୱାର ଠକ୍ଠକ୍ ହେଲା । _____________________________

ସମୁଦିଘରକୁ ଗଲା । _____________________________

୭। ବିଲେଇନାନୀ ଦୋକାନରେ କି କି ଜିନିଷ ମିଳୁଥିଲା ?

____

____

୮। ତୁମ ଘର ପାଖରେ କେଉଁ ସବୁ ଦୋକାନ ଅଛି, ତା'ର ତାଲିକା କର ।

_____________ _____________ _____________

୯। କେତୋଟି ଖାଦ୍ୟର ନାମ ଲେଖି ସେଗୁଡ଼ିକ କିପରି ଖରାପ ହୋଇଯାଏ ଲେଖ ।

ଯେପରି – ଭାତ ଅଧିକ ଦିନ ରହିଲେ ବାସି ହୋଇଯାଏ ।

ପାଉଁରୁଟି ଖୋଲାରେ ରହିଲେ ଖଟା ବାସନା ହୁଏ ।

____

____

____

୧୦। ବାସି ଖାଇବା ପାଇଁ ଚାହୁଁ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ତୁମେ କ'ଣ କରିବ ?

____

____

୧୧। ବଜାରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା କେଉଁ ସବୁ ଜିନିଷରେ ମାଛି ବସେ ସେଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

______ , ______ , ______ , ______ , ______ ।

୧୨। ପଚାସଢ଼ା ଜିନିଷ ଖାଇଲେ ତମକୁ କେଉଁସବୁ ରୋଗ ହେବ ?

______ , ______ , ______ , ______ , ______ ।

ପାଠ - ୪ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

ପିରିୟଡ଼ ସଂଖ୍ୟା - ୩୦

କ'ଣ ଶିଖିବେ -

ଭାଷା :

- ☐ 'ୱ' – ଫଳା ଚିହ୍ନଟ। 'ୱ' ଫଳା ଶବ୍ଦ ପଠନ, ଲିଖନ, ବାକ୍ୟକୁ ଦେଖି ଲେଖିବେ।
- ☐ ଶିଖିଥିବା ଫଳା ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲେଖି ପାରିବେ।
- ☐ ଠିକ୍ ବନାନ୍ ସହିତ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ।

ପରିବେଶ:

- ☐ ଅପରିଷ୍କାର ଖାଦ୍ୟଯୋଗୁଁ ହେଉଥିବା ରୋଗ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେବେ। ପିଲାଙ୍କସହ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଥମେ ଜ୍ୱର, ଝାଡ଼ା ଆଦି ରୋଗ ବିଷୟରେ କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବେ । ପିଲାଙ୍କ ଅନୁଭୂତିକୁ ବିନିମୟ କରିବେ। ତା'ପରେ ଗପଟିକୁ କହିବେ।
- ☐ ୱ ଫଳା ଶବ୍ଦ ଥିବା ବାକ୍ୟ କଳାପଟାରେ ଲେଖି ଆମ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ବାକ୍ୟରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନାଇବେ।
- ☐ ଶିକ୍ଷକ ନିଜେ ମନରୁ ବାକ୍ୟ ଲେଖି ୱ-ଫଳା ଚିହ୍ନାଇ ପାରିବେ।
- ☐ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାକୁ କହିବେ ଓ କ'ଣ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଆଲୋଚନା କରିବେ।
- ☐ ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ପିଲାଙ୍କୁ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଦେବେ।
- ☐ ଲୋକେ ଦେହ ଖରାପ ହେଲେ କେତେ ପ୍ରକାର ଚିକିତ୍ସା କରନ୍ତି ଅନୁଭୂତିକୁ ଆଧାର କରି ଆଲୋଚନା କରିବେ।
- ☐ ବାସିଖାଦ୍ୟର ଅପକାରିତା, ମାଛିବସାଖାଦ୍ୟର ଅପକାରିତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହେବା ଦରକାର।

ଅଭ୍ୟାସ

- ☐ ପ୍ରତ୍ୟେକପିଲା ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବେ। ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷକ ଆଲୋଚନା କରିବେ।
- ☐ ପ୍ରତ୍ୟେକପ୍ରଶ୍ନ ସଂପର୍କିତ ଅଧିକରୁଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଗ୍ରହକରି ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଇପାରିବେ।
- ☐ ପ୍ରଶ୍ନ ୮, ୯ ପରି ଅଧିକ ଭାବନା ଉଦ୍ରେକକାରୀ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାଯିବା ଦରକାର।
- ☐ ପଚାସଡ଼ା ଜିନିଷ କାହିଁକି ଖାଇବାନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ।

ପାଠ - ୫

କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ

ଖରାଦିନ ସରିଆସୁଥାଏ । ବର୍ଷା ନ ଥାଏ । ଅସହ୍ୟ ଗରମ । ପର୍ବତ ପାଖ ପଡ଼ିଆରେ ବିଲୁଆ ଓ ଠେକୁଆ ବସିଥିଲେ । କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ବିଲୁଆ କହିଲା, ଠେକୁଆଭାଇ ଆମେ ଟିକେ କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ ଖେଳିବା ନାହିଁ! ଠେକୁଆ ତା’ କଥାରେ ହଁ ଭରିଲା ।

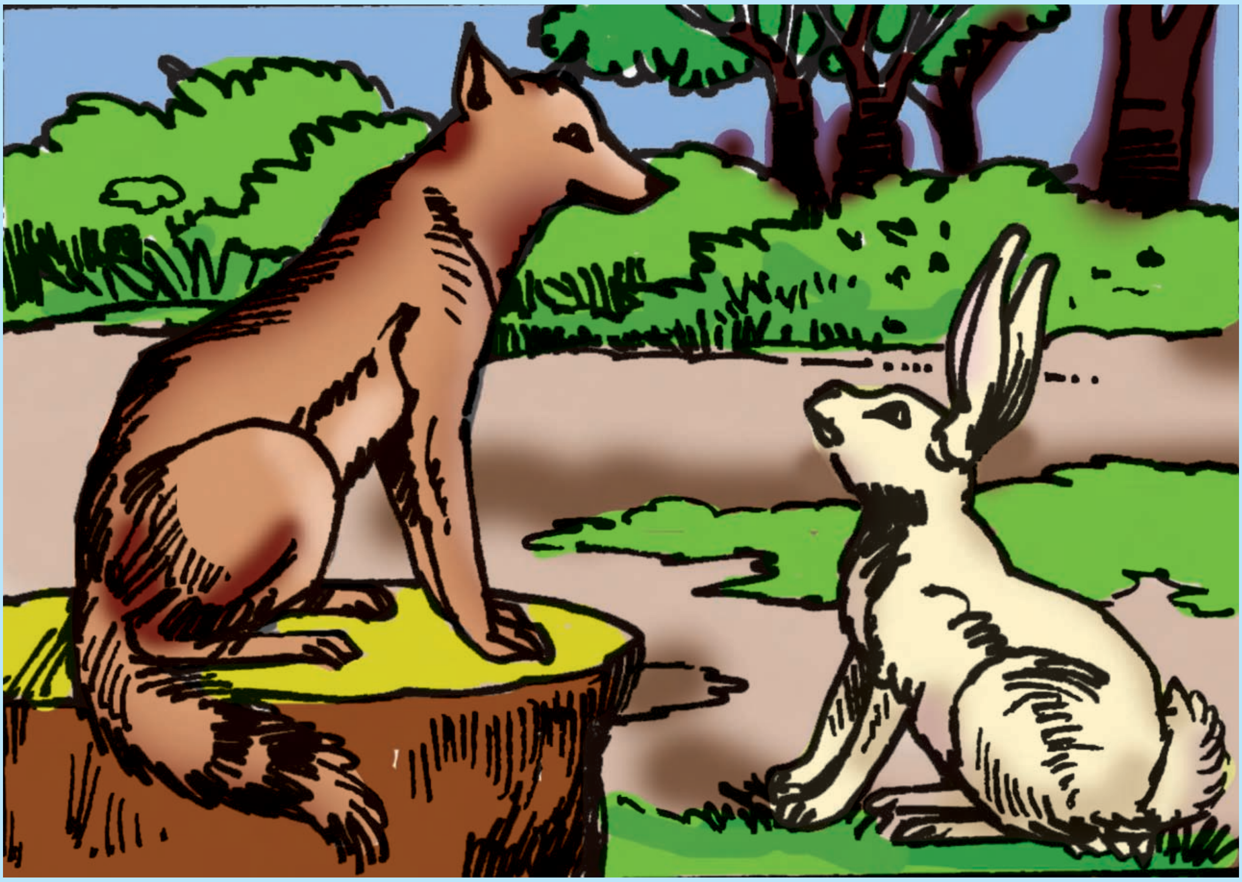

ଖେଳ ପୂର୍ବରୁ ସଭାଟିଏ ବସିବ । ଗାତରେ ରହୁଥିବା ମୂଷା ଓ ସାପକୁ ବିଲୁଆ ଖବର ଦେଲା । ପଥରଖୋଲ ଭିତରେ ରହୁଥିବା ବାଘ ଓ ଭାଲୁଙ୍କୁ ବି ଡକାଗଲା । ଗଛକୋରଡ଼ରେ ରହୁଥିବା ଶାଗୁଣା, ପେଚା, କାଠହଣା ଆଦି

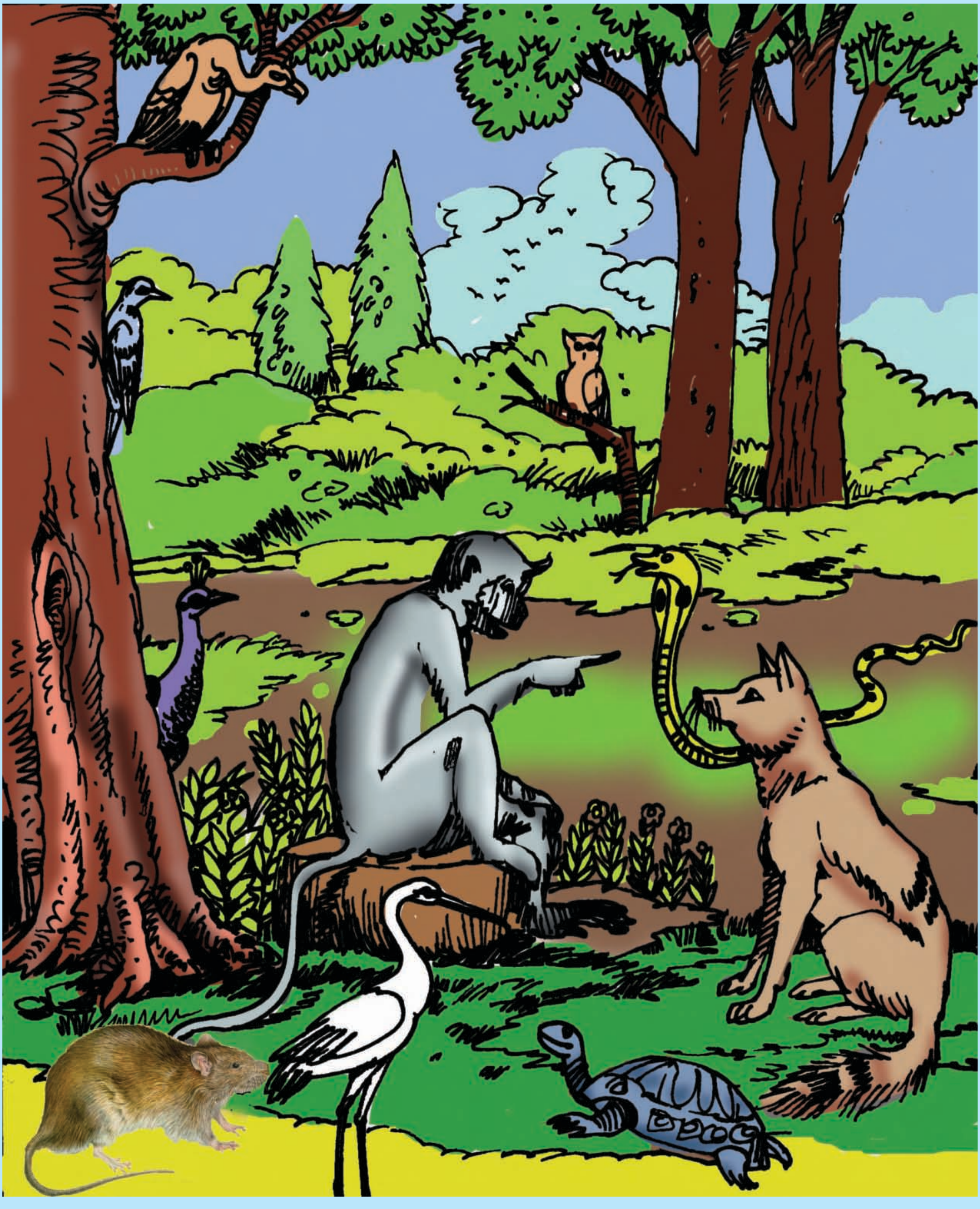

ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ମାଙ୍କଡ଼ ଖବର ଦେଲା । ପାଣିରେ ଥିବା ଜୀବ ବେଙ୍ଗ, କଇଁଛ, ମଗର ଓ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ିଙ୍କୁ କଙ୍କଡ଼ା ଖବର ଦେଲା ।

ସଭା ବସିଲା । ଖେଳ ଦିନ ଠିକ୍ ହେଲା । ବିଲୁଆ ଗୋଟାଏ ଦଳର କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍, ଅନ୍ୟଦଳର କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଠେକୁଆ । ଖାଇବାପାଇଁ ବିସ୍କୁଟ୍ ଓ ସର୍ବତର ଯୋଜନା ହେଲା । ଭାଲୁ କହିଲା, ବିଜୟୀ ଦଳକୁ କ'ଣ ପୁରସ୍କାର ଦେବା ? ହାତୀ କହିଲା, ଦର୍ପଣ ଦେବା ।

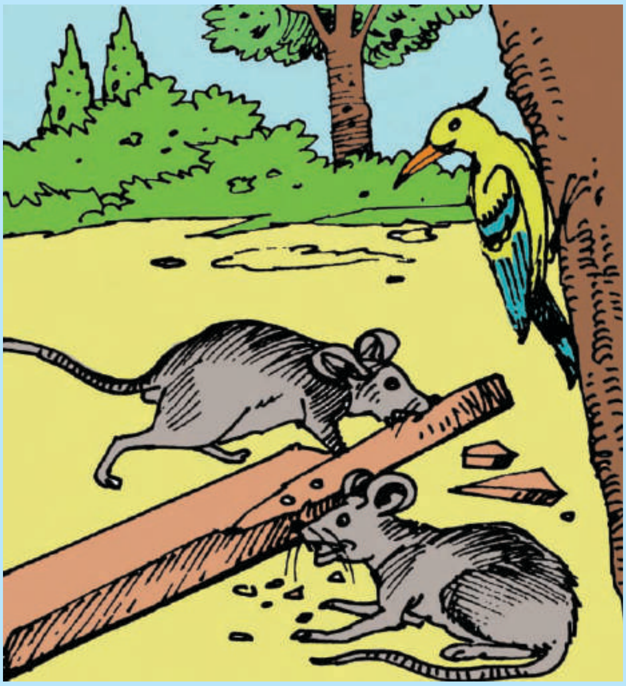

ଘରଚଟିଆ ସର୍ବତ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ କହିଲା । ଭାଲୁ, ବିସ୍କୁଟ୍ ଓ ଦର୍ପଣ କିଣିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଲା । ମୂଷା ବ୍ୟାଟ୍ ତିଆରି କଲା । ତାକୁ କାଠହଣା ଚଢ଼େଇ ସାହାଯ୍ୟ କଲା । ବଣି ବଲ୍‌ଟିଏ ଆଣିଲା । ଦୁଇଦଳ ଜୋର୍‌ସୋର୍‌ରେ ଖେଳ ଅଭ୍ୟାସ କଲେ । ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟାୟାମ କଲେ । ଖେଳଦିନ ସକାଳୁ ଭାଲୁ ସ୍କୁଟର ଧରି ବିସ୍କୁଟ୍ ଓ ଦର୍ପଣ ଆଣିବାକୁ ଗଲା ।

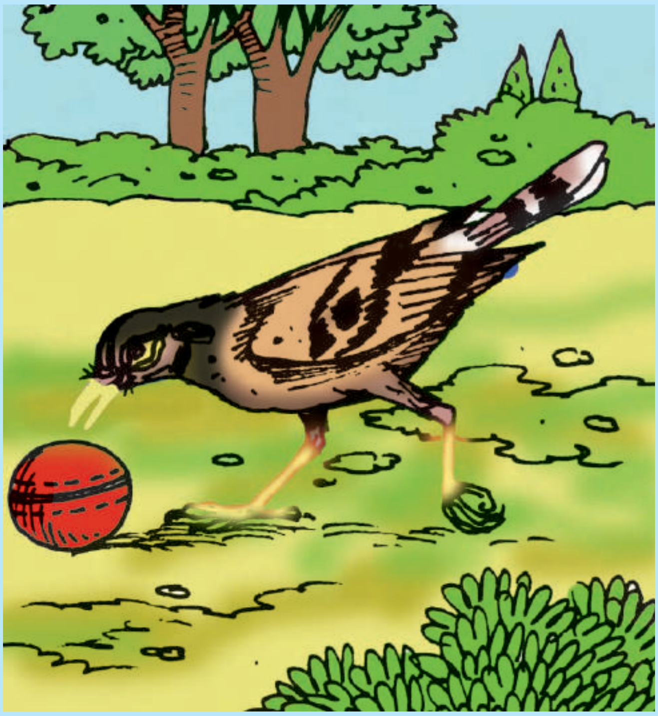

ଠେକୁଆଦଳ ବୋଲିଂ କଲେ । ବିଲୁଆଦଳ ବ୍ୟାଟିଂ କଲେ । ଅନ୍ୟମାନେ ଖେଳ ଦେଖିଲେ । ପ୍ରଥମ ବଲ୍‌ରେ ବିଲୁଆଦଳର ଜଣେ ଆଉଟ୍ ହେଲା । ଠେକୁଆଦଳ ଓ

ଅନ୍ୟମାନେ ଖୁସିରେ ତାଳି ମାରିଲେ । ବାଦ୍ୟ ବଜାଇଲେ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ବଲ୍‌ରେ ବିଲୁଆଦଳରୁ ଜଣେ ଛକା ମାରିଲା । ବଲ୍‌ଟି ଯାଇ ଗାତରେ ପଡ଼ିଲା । ସାପ ଗାତ ଭିତରୁ ବଲ୍ ଆଣିଲା । ଖେଳ ସରିଆସୁଥାଏ । ଭାଲୁର ଦେଖା ନ ଥାଏ । ଘରଚଟିଆ ତାକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଗଲା ।

ଠେକୁଆଦଳ ଛଅ ଓ୍ୱିକେଟରେ ଖେଳ ଜିତିଲେ । ଖୁସିରେ ଗୀତ ଗାଇଲେ । ବାଦ୍ୟ ବଜାଇଲେ । ତା’ପରେ ଅନ୍ୟମାନେ ନିଜ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧। ପଠିତ ଗପରୁ କୁହ ।

(କ) ଖେଳ ପୂର୍ବରୁ ବିଲୁଆ ଓ ଠେକୁଆ କାହିଁକି ସଭା ଡାକିଲେ ?

(ଖ) ସଭାରେ କେଉଁ ସବୁ କଥା ଆଲୋଚନା କଲେ ?

(ଗ) ଭାଲୁକୁ କେଉଁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଗଲା ?

(ଘ) କେଉଁ ଦଳ ଖେଳ ଜିତିଲେ ?

୨। ଠିକ୍‌ଭାବରେ ପଢ଼ ।

ପୁରସ୍କାର, ବିସ୍କୁଟ୍, ତିରସ୍କାର, ଆସ୍ଥା, ସ୍କୁଟର, ଦର୍ପଣ, ପର୍ବତ, ପୂର୍ବ, ସର୍ବତ, ବର୍ଷା, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ପଦ୍ୟ, ଖାଦ୍ୟ, ବ୍ୟାୟାମ ।

୩। ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ସ୍କେଲ୍ ________	ସତ୍ୟ ________	ବର୍ଷ ________
ସ୍କୁଲ୍ ________	ଅଭ୍ୟାସ ________	ସର୍ପ ________
ନମସ୍କାର ________	ଗଦ୍ୟ ________	ଗର୍ବ ________
ପୁରସ୍କାର ________	ରାଜ୍ୟ ________	ପର୍ବ ________

୪। ଠିକ୍ ଜାଗାରେ (<) ରେଫ୍, 'ୟ' ଫଳା ଓ 'ସ୍କ' ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲଗାଇ ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ ।

ସଂ ର, ଖବ, ବିସଜନ, କାଯ , ସୈନ ,

ସତ, ନମ ର, ଗବ ।

୫। ପଢ଼ ଓ ଏପରି ନିଜ ମନରୁ ଦୁଇ ଧାଡ଼ି ଲେଖ ।

ଦେଶସୀମା ଜଗେ ସୈନ୍ୟ
ଜୀବନକୁ କରେ ଧନ୍ୟ ।
ଗର୍ଜନକରି ବର୍ଷାରାଣୀ
ପର୍ବତ ପରେ ବର୍ଷେ ପାଣି ।
ଭଲକର୍ମ କଲେ ମିଳେ ପୁରସ୍କାର
ଗୁରୁଜନେ ସଦା କର ନମସ୍କାର ।

____

____

୬। ବିଲୁଆ କାହା କାହାକୁ ସଭାକୁ ଡାକିଥିବ ?

____

୭। କଙ୍କଡ଼ା କେଉଁମାନଙ୍କୁ ସଭାକୁ ଆସିବାପାଇଁ ଖବର ଦେଲା ?

____

୮। ବିଜୟୀଦଳକୁ ତୁମେ କି ପ୍ରକାର ପୁରସ୍କାର ଦେଇଥାନ୍ତ ? ସାଙ୍ଗସହ ଆଲୋଚନା କରି ଲେଖ ।

____

୯। ସାପ କାହିଁକି ଗାତଭିତରୁ ବଲ୍ ଆଣିଥିବ ?

____

୧୦। ଭାଲୁ କାହିଁକି ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚି ପାରି ନ ଥିବ ?

____

୧୧। ଚିତ୍ର ଦେଖି ଖାଲିଜାଗାରେ ତା'ର ନାମ ଲେଖ।

____

____

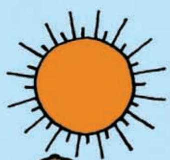 ____________________

____

____

____

____

ଆମେ ଏବେ ଯାଏଁ କ'ଣ ଶିଖିଲେ

'ଳ' ଫଳା 'ଳ' 'ଲ' ଫଳା 'ଲ'ଫଳା 'ଓ୍' ଫଳା 'ୱ'
'ଯ' ଫଳା 'ୟ' ରେଫ୍ 'ର୍' 'ଙ୍କ'

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କପାଇଁ ସୂଚନା

ପାଠ - ୫

ପିରିୟଡ୍ ସଂଖ୍ୟା - ୩୫

କ'ଣ ଶିଖିବେ -

ଭାଷା :
- ☐ ('ଯ' ଫଳା) 'ୟ', (ରେଫ୍) 'ର୍' 'ଙ୍କ' ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବେ ।
- ☐ ଠିକ୍ ବନାନସହ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ ।
- ☐ ଶୁଣୁଥିବା, କହୁଥିବା, ପଢୁଥିବା ଓ ଦେଖୁଥିବା ବିଷୟକୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝି ପାରିବେ ।
- ☐ ସରଳ ଅନୁଚ୍ଛେଦକୁ ପଢ଼ିବେ ।

ପରିବେଶ
- ☐ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ବାସସ୍ଥଳୀ ବିଷୟରେ ଜାଣିବେ ।
- ☐ ପିଲାଙ୍କସହ ଶିକ୍ଷକ ଖେଳ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ । କ୍ରିକେଟ୍‌ଖେଳ, ଖେଳାଳି, ଖେଳୁଥିବା ଦେଶ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କଲାପରେ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କଦ୍ୱାରା କ୍ରିକେଟ୍‌ଖେଳ କିପରି ହେଲା ଗପଟି କହିବେ ।
- ☐ ଗପ କହିଲାବେଳେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ବାରମ୍ବାର ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବେ ।
- ☐ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଥିବା ଚିତ୍ର, ଉପକରଣ ଯଥା ବିସ୍କୁଟ୍‌ଖୋଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ପିଲାଙ୍କ ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଇବେ । କ୍ରିକେଟ୍‌ଖେଳର ଚିତ୍ରରୁ ବ୍ୟାଟ୍, କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଉଚ୍ଚାରଣ କରାଯାଇପାରେ ।
- ☐ କଳାପଟାରେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖିବେ, ପଢ଼ିବେ ଓ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନାଇବେ ।
- ☐ ବହିରୁ ଶବ୍ଦ, ଅକ୍ଷର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ପଚରାପଚରି ହୋଇ ଚିହ୍ନାଇବା ପାଇଁ ଦେବେ ।
- ☐ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଇବା ସହ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ନାମ ପଚାରିବେ ।
- ☐ ବାସଗୃହ ଥିବା ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖିବାକୁ ଦେବେ । ପିଲାମାନେ ମନୋଯୋଗ ଦେଇ ଦେଖିଲା ପରେ ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।
- ☐ ବିଭିନ୍ନ ପଶୁ, ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବାସଗୃହ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁଭୂତି ବିନିମୟ କରିବେ ।
- ☐ ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ଘରର ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ।

ଅଭ୍ୟାସ:
- ☐ ବ୍ୟକ୍ତିଗତଭାବେ ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କରାଇ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।
- ☐ ଶିକ୍ଷକ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ର, ଜିନିଷ ସଂଗ୍ରହକରି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ ।
- ☐ ପ୍ରଶ୍ନ ୫ପରି ନିଜ ମନରୁ ଗୀତ ଲେଖିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଇବେ ।
- ☐ ପ୍ରଶ୍ନ ୭, ୯, ୧୦ ପରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରି କରି ପଚାରିବେ ।

ପାଠ - ୬

ହାତୀ ମାନିଲା ଏଣ୍ଡୁଅ କଥା

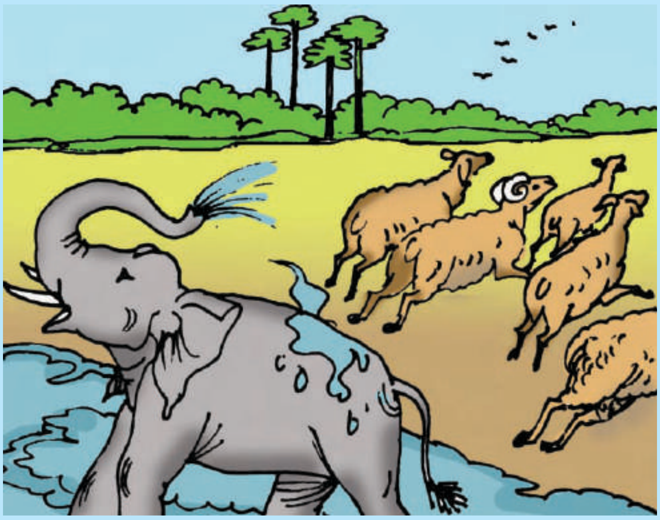

ହାତୀ ଆସୁଥିଲା ଶୁଣ୍ଢ ହଲାଇ
ମେଣ୍ଢାପଲ ଦେଖି ଗଲେ ପଳାଇ
ନଈରେ ପଶିଲା ହାତୀ,
ଶୁଣ୍ଢରେ ତାହାର ପିଚିକାରୀ ମାରି
ପାଣିଖେଳେ ଗଲା ମାତି ।

ହାତୀର ଖେଳକୁ ଏଣ୍ଡୁଅ ଦେଖି
କହିଲା ତାହାକୁ ତରାଟି ଆଖି
ଅସନା କରୁଛ ପାଣି,
ଜୀବନ ପାଇଁକି ବିପଦକୁ ତୁମେ
ଡାକୁଅଛ ଜାଣି ଜାଣି ।

ଶୁଣ୍ଢକୁ ଉଠାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ
ହାତୀ ପଚାରିଲା ଏଣ୍ଡୁଅଭାଇ
କହିଲ କହିଲ ମୋତେ,
ଜୀବନପାଇଁ ମୁଁ କେଉଁ ବିପଦକୁ
ଡାକି ଆଣୁଅଛି ସତେ ?

ଏଣ୍ଡୁଅ କହିଲା, ହେ ହାତୀଭାଇ
ମୁଣ୍ଡରେ କି ତୁମ ଅକଲ ନାହିଁ ?
ଦୂଷିତ ହୋଇଲେ ଜଳ,
ଜ୍ୱର, ଝାଡ଼ା, କାଛୁ କୁଣ୍ଡିଆ ରୋଗରେ
ଲୋକେ ହେବେ କଲବଲ ।

ମୁଣ୍ଡକୁ ହଲାଇ କହିଲା ହାତୀ,
ଏଣ୍ଡୁଅଭାଇ ତୁ ମୋହର ସାଥୀ
ମାନୁଛି ତୋହର କଥା,
ସାନ ଦେହ ସିନା ବଡ଼ବଡ଼ କଥା
ସାଇତିଛି ତୋର ମଥା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧। ଗୀତଟିକୁ ମନେ ପକାଇ କୁହ ।

୨। ପାଠରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା 'ଣ୍ଡ' 'ଣ୍ଟ' ଅକ୍ଷରର ଶବ୍ଦ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ଓ ସେହି ଅକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦ ଠିକ୍ ଭାବେ ଉଚ୍ଚାରଣ କର ।

୩। ଗୀତରେ ଯେଉଁ ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଛି, ସେଥିରେ କିଏ କ'ଣ କରୁଛି ଲେଖ ।

ହାତୀ ________ ରେ ପାଣି ପକାଉଛି ।

ପାଣି ଦେଖି ________ ଦୌଡ଼ି ପଳେଇଲେ ।

ଆଖି ବଡ଼ ବଡ଼ କରି ________ ହାତୀକୁ ଅନେଇଛି ।

ପିଲାଟି ଦେହରେ ________ ହୋଇଛି ।

ପିଲାଟି ନିଜ ଦେହକୁ ________ ହେଉଛି ।

୪। ପଠିତ ଗୀତରୁ କୁହ ।

(କ) ହାତୀ କିପରି ଆସୁଥିଲା ?

(ଖ) ଏଣ୍ଡୁଅ ହାତୀକୁ କି ଉପଦେଶ ଦେଲା ?

(ଗ) ଦୂଷିତ ଜଳରୁ କେଉଁ ସବୁ ରୋଗ ହୁଏ ?

(ଘ) ଏଣ୍ଡୁଅର ଉପଦେଶ ଶୁଣି ହାତୀ କ'ଣ କହିଲା ?

୫। ତଳ ଛବି ଦେଖି ଖାଲି ଘରେ ଠିକ୍ ଅକ୍ଷରଟି ଲେଖ ।

ଏ ____ ଅ

ଗୁ____ଚି ମୂଷା

ଗେ____

ମେ____

କ____ଇ

ଷ ____

ହ____ ।

୬। ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦରେ ହାତୀର ଶୁଣ୍ଢକୁ 'ଣ୍ଢ' ସହିତ ଓ ଏଣ୍ଡୁଅର ଲାଞ୍ଜକୁ 'ଣ୍ଡ'

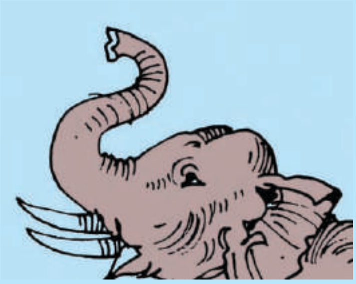

ଡେଣ୍ଡା	ଖଣ୍ଡଖଣ୍ଡ	ଦଣ୍ଡ
ମୁଣ୍ଡ	କଣ୍ଢେଇ	ଷଣ୍ଢ
ତୁଣ୍ଡ	ଗଣ୍ଡା	ମଣ୍ଡା
ଖଣ୍ଡା	ମେଣ୍ଢା	ଅମୃତଭଣ୍ଡା

୭। ଆସ, ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅକ୍ଷରକୁ ଦେଖିବା । ସେହି ଅକ୍ଷରକୁ 'ଣ୍ଡା' ଅକ୍ଷର ସହିତ ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦ ତିଆରି କରି ତଳ ଘରେ ଲେଖିବା ।

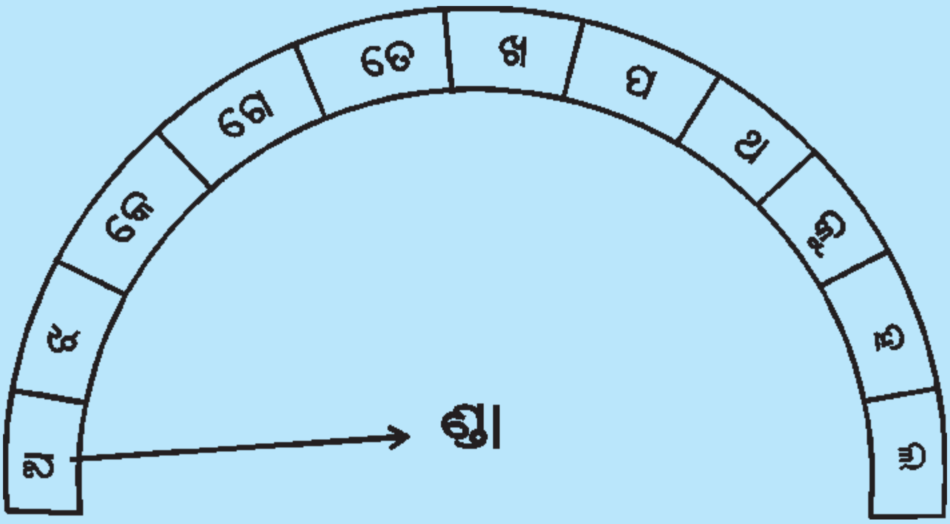

ଅଣ୍ଡା							

୮। ତୁମେ ତିଆରି କରିଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ଧାଡ଼ିଏ ଲେଖ ।

ଯେପରି : ଅଣ୍ଡା : କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ଦିଏ ।

୯। ତୁମେ ପିଇବା ପାଇଁ କେଉଁ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରିବ, ସେହି ଜାଗାରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✔) ଦିଅ । ସାଂଗ ସହ ଆଲୋଚନା କର ।

(କ) ଛଣା ହୋଇଥିବା ପାଣି ।

(ଖ) ଫୁଟା ହୋଇଥିବା ପାଣି ।

(ଗ) ଛଣା ହୋଇ ନ ଥିବା ପାଣି ।

୧୦। ଦୂଷିତ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କଲେ କେଉଁ ସବୁ ରୋଗ ହେବ ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ ।

	ମୁଣ୍ଡବୁଲାଇବା	
ଝାଡ଼ା	ଦୂଷିତ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କଲେ	ଟାଇଫଏଡ୍ ଜ୍ୱର
କାଛୁକୁଣ୍ଡିଆ		ବାତଜ୍ୱର
	ଯାଦୁ	

୧୧। ପାଣି କେଉଁ ସବୁ କାରଣରୁ ଅସନା ହୁଏ କୁହ ।

ଯେପରି — ହାତୀ ପାଣିକୁ ପାଦରେ ଘାଣ୍ଟି ଗୋଳିଆ କଲା ।

୧୨। ହାତୀ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେଉଁମାନେ ପାଣି ଦୂଷିତ କରନ୍ତି ?

____

____

୧୩। ତୁମ ଘର ଲୋକେ ନଦୀ ଓ କୂଅର ଦୂଷିତ ପାଣି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ତୁମେ କ'ଣ କରିବ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କର ।

ପାଠ - ୬ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

ପିରିୟଡ଼ ସଂଖ୍ୟା - ୩୦

କ'ଣ ଶିଖିବେ –

ଭାଷା – 'ଣ୍ଡ', 'ଣ୍ଢ' ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଶିଖିବେ ।

- ଠିକ୍ ବନାନ ସହ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ ।
- ଶୁଣୁଥିବା, କହୁଥିବା, ପଢୁଥିବା ଓ ଲେଖୁଥିବା ବିଷୟକୁ ବୁଝିପାରିବେ ।
- ସରଳ ପଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।
- ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟକୁ ଦେଖି ଲେଖିବେ ।
- ଜଣାଶୁଣା ଶବ୍ଦକୁ ଶିକ୍ଷକ ଡାକିବାସମୟରେ ଶୁଣି ଲେଖିବେ ।
- ପାଠଟିର ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖିବେ । ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛନ୍ତି ପଚାରିବେ । ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚାରଣକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଇବେ ।
- ଗୀତଟିକୁ ପଢ଼ିବେ । ପିଲାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଆବୃତ୍ତି କରାଇବେ ।
- ଗୀତର ପଦ, ଶବ୍ଦ, ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନାଇବେ ।
- ଚିତ୍ରରୁ ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନାଇବା ପାଇଁ କହିବେ ।
- ଗୀତରୁ ଶବ୍ଦ ଓ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ବାହାର କରିବାପାଇଁ ଦେବେ ।

ପରିବେଶ – ଅପରିଷ୍କାର ଜଳରୁ ରୋଗ ହୁଏ ବୋଲି ଜାଣିବେ ।

- ଏଣ୍ଡୁଅ କହିଲା ହେ ହାତୀଭାଇ........ ହେବେ କଲବଲ ପଦ ଏବଂ ପିଲାଟିର କାଛୁକୁଣ୍ଡିଆ ଚିତ୍ରରୁ ଅପରିଷ୍କାର ଜଳ ସଂପର୍କରେ ବୁଝାଇ ଆଲୋଚନାକୁ ଆଗେଇ ନେବେ ।
- ଅପରିଷ୍କାର ଜଳ ଓ ପରିଷ୍କାର ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବେ ।
- ଅପରିଷ୍କାର ଜଳରେ ବାସନକୁସନ ଧୋଇବା, ଲୁଗା ଧୋଇବା, ଗାଧୋଇବା କାମ କଲେ କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହେବ ଦଳରେ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ଓ ନିଜେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ:

- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକକରି ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।
- ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।
- ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ଶିକ୍ଷକ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରିକରି ପିଲାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବେ ।

ପାଠ - ୭

ଆସ ବୁଲିଯିବା ଭଟ୍ଟାରିକା

ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଘର ଆଠଗଡ଼ । ପାଖରେ ଭଟ୍ଟାରିକା ଠାକୁରାଣୀ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଭଟ୍ଟାରିକା ବୁଲିଯିବା ପାଇଁ ସେ ଯୋଜନା କଲେ । ଦୁଷ୍ମନ୍ତ

ବାବୁ ନାତିନାତୁଣୀଙ୍କ ସହ ବାହାରିଲେ । ଜିନିଷପତ୍ର ସଜାଡ଼ିଲେ । ଜେଜେଙ୍କର ଗ୍ରନ୍ଥ ନେବାକୁ ସେମାନେ ଭୁଲିଲେ ନାହିଁ ।

କାନ୍ଥଘଣ୍ଟାରେ ଚାରିଟା ବାଜିଲା । ଠିକ୍ ସମୟରେ ଗାଡ଼ି ଆସି ଅଟ୍ଟାଳିକା ଆଗରେ ରହିଲା । ସଭିଏଁ ଗାଡ଼ିରେ ବସିଲେ । ସାନପିଲାମାନେ ଜେଜେଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବାକୁ ଜିଦ୍ କଲେ । ପାଟିତୁଣ୍ଡ ନ କରି ଶାନ୍ତିରେ ବସିବାକୁ ଜେଜେ କହିଲେ । ଗାଡ଼ି ମନ୍ଥର ଗତିରେ ଗାଁ ଦାଣ୍ଡରେ ଚାଲିଲା ।

ଜେଜେ ପିଲାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, ''ଆରେ, ତୁମେ ସବୁ ଖାଇବ କ'ଣ'' ? ନାତୁଣୀ କହିଲା, ''ଜେଜେ ବାହାର ଜିନିଷ ଖାଇବା ନାହିଁ । ଫଳ ଆଣିଛୁ ।'' ଜେଜେ କହିଲେ, "ହଁ ହଁ ଫଳ ଖାଅ । ଦେହ ଭଲ ରହିବ । ବାହାର ଜିନିଷ ଖାଇଲେ ଦେହ ଖରାପ ହେବ।" ଜେଜେ ପୁଣି କହିଲେ, "ଯଦି ଦରକାର

ହୁଏ ବାହାରୁ ଟଟକା ଟଟକା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବ । କିନ୍ତୁ ବେଶୀ ଖାଇବ ନାହିଁ । ଖାଇଲେ ଝାଡ଼ା, ବାନ୍ତି, ପେଟ ଗୋଳମାଳ ହୋଇପାରେ ।”

ପିଲାଏ ପଚାରିଲେ, ତେବେ ନ ଖାଇଲେ କ’ଣ ହେବ ?

ଜେଜେ ଚଟାପଟ୍ କହିଲେ, ଭୋକ ହେବ, ହାଲିଆ ଲାଗିବ, ବୁଲିବାକୁ ମନ ହେବନାହିଁ । କାମ କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗିବନାହିଁ । ଦୁର୍ବଳ ଲାଗିବ । ତାପରେ ପିଲାମାନେ ଜେଜେଙ୍କୁ ଗପ କହିବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଜେଜେ କହିଲେ, ଘରେ କହିବି । ଏବେ ପଦ୍ୟାନ୍ତ କର । ପିଲାମାନେ ପଦ୍ୟାନ୍ତ କଲେ । ନିଜନିଜ ଭିତରେ ଥଟ୍ଟାତାମସା କଲେ । ପଦ୍ୟାନ୍ତ ଓ ଥଟ୍ଟାତାମସା ଭିତରେ ଗାଡ଼ି ଭଟ୍ଟାରିକାରେ ପହଂଚିଗଲା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧ । ଗପରୁ କୁହ ।

(କ) ଆଠଗଡ଼ ପାଖରେ କେଉଁ ମନ୍ଦିର ଅଛି ?

(ଖ) ଗାଡ଼ିଟି କାହିଁକି ଗାଁ’ଦାଣ୍ଡରେ ମନ୍ଥର ଗତିରେ ଯାଉଥିବ ?

(ଗ) ଜେଜେଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା ପାଇଁ ପିଲାମାନେ ଜିଦ୍ କଲେ କାହିଁକି ?

(ଘ) ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇବାପରେ ପିଲାମାନେ କ’ଣ କରିଥିବେ ?

୨ । ପାଠଟିକୁ ପଢ଼ । 'ଙ୍ଗ', 'ନ୍ତ', 'ନ୍ଥ' ଲାଗିଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକ୍ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ଙ୍ଗ ____ ____ ____ ____ ____

ନ୍ତ ____ ____ ____ ____ ____

ନ୍ଥ ____ ____ ____ ____ ____

୩। ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ସହ 'ନ୍ଥ' ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲଗାଇ ପଢ଼ ଓ ନୂଆ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଲେଖ ।

କା ____ ପା ____ ସୁ ____ ମ ____

୪ । ବାହାର ଅକ୍ଷର ସହିତ ନଳ ଭିତରର 'ନ୍ତ' ଅକ୍ଷରକୁ ମିଶାଇ ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ । ନଳ ଭିତରେ ଲେଖ ।

ଯେପରି

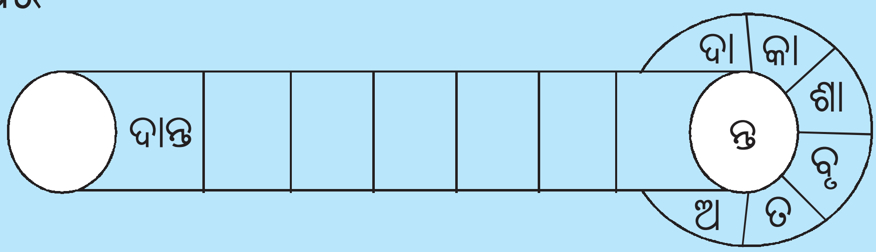

୫ । ତଳ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଇ ଲେଖ ।

କାଳିଅଙ୍ଗା ____________ ହାଙ୍ଗଅସ୍ୟ ____________

ଜୁରଙ୍ଗାଭଆ ____________ ପଶିଙ୍ଗଷ୍ୟ ____________

ଙ୍ଗାରିକାଭ____________

୬। ଖାଲିଘରେ 'ନ୍ତ' ଲଗାଇ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପଢ଼ ।

ବସ______ ହେମ______ ବ______ଳ ଅନ______

ଅତ୍ୟ______ ନିତା______ ଆଭ୍ୟ______ର ଜୀବ______

୭। ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ । ଯେଉଁ ଚିତ୍ରର ନାମ ଯାହା ସେହି ଚିତ୍ର ତଳେ ସେହି ନାମ ଲେଖ ।

(ପେନ୍ଥା, ଅଟ୍ଟାଳିକା, ମନ୍ଥା, ଯନ୍ତା, କାନ୍ଥ, ଦାନ୍ତ, ଗ୍ରନ୍ଥ, ତନ୍ତ, ବୃନ୍ତ)

୮ । ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ କୁଆଡ଼େ ବୁଲିଯିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ ?

___

(ଖ) ଅଟ୍ଟାଳିକା ଆଗରେ ଗାଡ଼ି କେତେବେଳେ ପହଞ୍ଚିଲା ?

___

(ଗ) ଗାଁ ଦାଣ୍ଡରେ ଗାଡ଼ିଟି କେମିତି ଯାଉଥିଲା ?

___

୯ । ତୁମେ ପ୍ରତିଦିନ କ'ଣ କ'ଣ ଖାଦ୍ୟ ଖାଅ ଲେଖ ।

___ ___ ___ ___ ___ ___

___ ___ ___ ___ ___ ___

୧୦ । ନ ଖାଇଲେ କ'ଣ ହେବ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରି ଲେଖ ।

___ ___

___ ___

୧୧ । ତୁମେ ଖାଉଥିବା କଞ୍ଚା ଓ ପାଚିଲା ଫଳର ନାମ ଲେଖ ।

___ ___

___ ___

___ ___

୧୨। ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଧାଡ଼ି ପଢ଼ି ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

ଯେପରି : ଗରମ ଗରମ ଭାତ

ଗରମ ଗରମ ବରା

____

____

____

୧୩। ଘରେ ରହୁଥିବା ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ କ'ଣ ଖାଆନ୍ତି ଘରୁ ବୁଝିଆସି ସାଙ୍ଗ ସହ ଆଲୋଚନା କର ।

ପାଠ - ୭

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା–

କ'ଣ ଶିଖିବେ - ପିରିୟଡ୍ ସଂଖ୍ୟା – ୩୫

ଭାଷା:

- **'ଟ୍ଟ', 'ନ୍ତ', 'ନ୍ତୁ' ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବେ ।**
- ଠିକ୍ ବନାନ ସହ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ ।
- ସରଳ ଭାବରେ ସହଜ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବେ ।
- ଶୁଣୁଥିବା, କହୁଥିବା, ପଢୁଥିବା ଓ ଲେଖୁଥିବା ବିଷୟକୁ ଭଲଭାବରେ ବୁଝି ପାରିଥିବେ ।

ପରିବେଶ :

- ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପାଇଁ ଖାଦ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ବୁଝିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ଗପଟିକୁ କହିବେ । ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱଦେଇ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବେ । ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବେ । ଅଟ୍ଟାଳିକାସହ ସାଧାରଣଘରର ଚିତ୍ର ଦେଖାଇ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଶବ୍ଦ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରିବେ । ଭଟ୍ଟାରିକା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ବିଷୟରେ କହିବେ । ଦାନ୍ତ, ତେନ୍ତୁଳି, କାନ୍ଥର ଚିତ୍ରରୁ ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଇବେ ।
- ଚିତ୍ରସହ ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନାଇପାରିବେ ।
- ବାହାର ଜିନିଷ କ'ଣ ଖାଇବାକୁ ମିଳେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଘରତିଆରି ଜିନିଷ ଓ ବାହାର ଜିନିଷ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଖାଇବାଉଚିତ୍ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- କେତେବେଳେ ଖାଦ୍ୟ ବାସି ହୁଏ, ତଟକା ଖାଦ୍ୟ କ'ଣ, କେତେ ଖାଇବା କଥା ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।
- ଯିଏ ଖାଏନାହିଁ ଓ ଯିଏ ବେଶି ଖାଏ ତାର କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହୁଏ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।
- ପଦ୍ୟାନ୍ତରେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଥାଇ ପଦ୍ୟାନ୍ତ କରିବାକୁ କହିବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ:

- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଓ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ।
- ଗପରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରି କରିବେ ।
- ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ପିଲାମାନେ ଉତ୍ତର କରିବେ ଓ ଶିକ୍ଷକ ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ପାଠ - ୮

ସୁନ୍ଦର ଆମ ଘର

ଆମେ ଯେଉଁ ଘରେ ରହୁ ସିଏ ଭାରି ସୁନ୍ଦର
ଧୂଳି ଅଳନ୍ଧୁ ନଥାଏ ବଡ଼ ସଫାସୁତର ।

ଜାତିଜାତି ମନ୍ଦାରରେ ହସେ ଆମ ବଗିଚା
ନିରିମଳ ପରିବେଶ ଚାରିଆଡ଼ ଫରଚା ।

ଘରଟି ଆମର ଅଛି ନଈବନ୍ଧ କଡ଼ରେ
ଅପରାଜିତାର ଲତା ମାଡ଼ିଥାଏ ବାଡ଼ରେ ।
ପଢ଼ାପଢ଼ି ସାରିଦେଇ ଭାଇବନ୍ଧୁ ମେଳରେ
ଆନନ୍ଦରେ ଖେଳ ଖେଳୁ ନିତି ସଞ୍ଜବେଳରେ ।
ସୁନ୍ଦର ଘରକୁ ଆମେ କରୁନା ତ ଅସନା
ଆନନ୍ଦରେ ଥାଉ ସଦା ମନମାରି ବସୁନା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧ । ଗୀତଟିକୁ ଆବୃତ୍ତି କର ।

୨ । ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

୩। (କ) ପ୍ରଥମ ପିଲା 'ନ୍ଧ' ଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ଗୁଳି ମାରିବ। ଦ୍ୱିତୀୟ ପିଲା 'ନ୍ଦ' ଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ଆଙ୍କୁଡ଼ାରେ ଟାଣିବ।

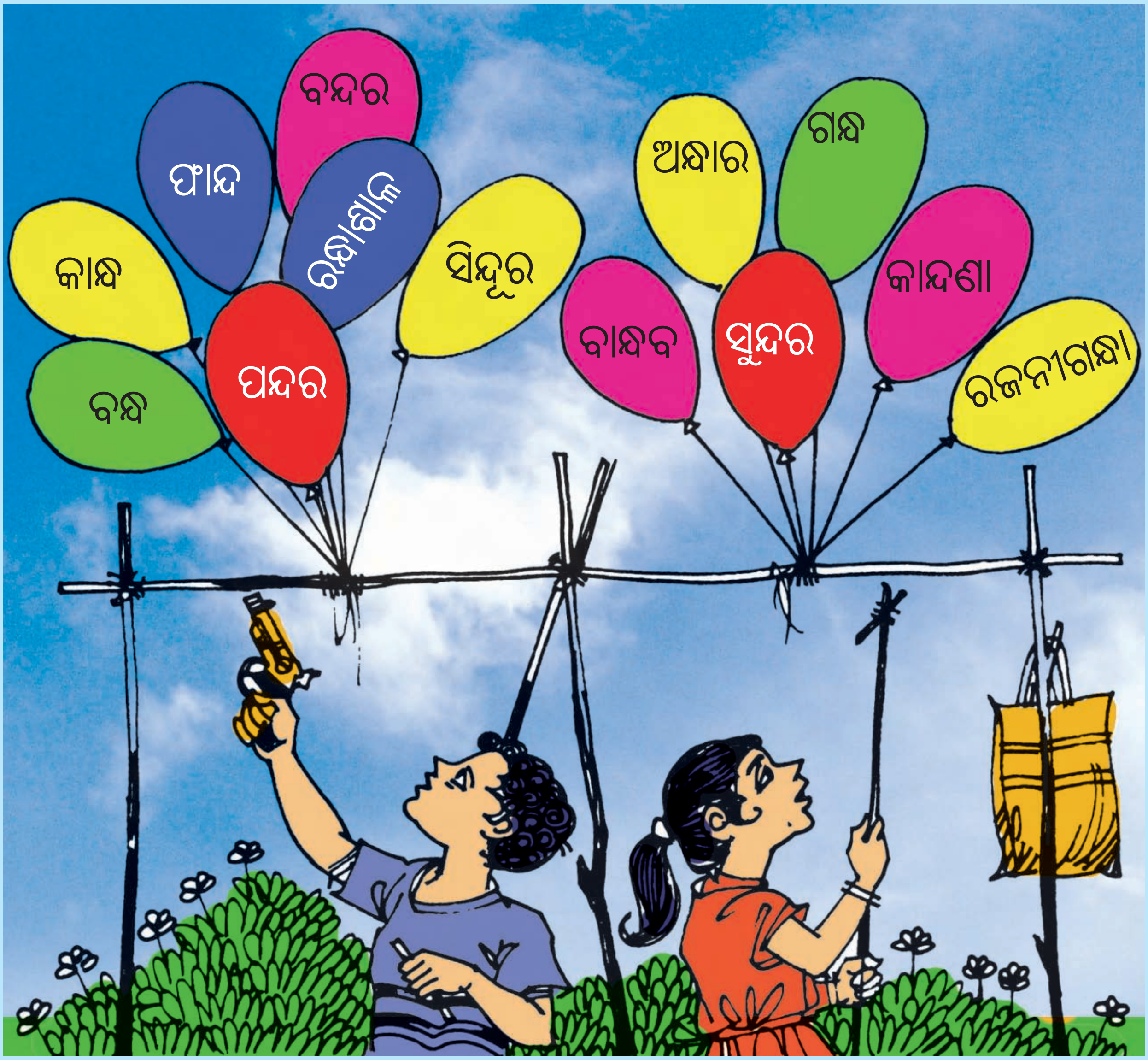

(ଖ)

ଚୌ	ମ	ନ୍ଦା	କି	ର
ଔ	ନ୍ଦ	ନ୍ଦି	କୋ	ଧ
ବ	ନ୍ଧ	ନ୍ଧା	ବା	ବି
ଅ	ଘ	ନ୍ଧୁ	ଷ	କ

ଉପରୁ ଅକ୍ଷର ନେଇ ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ିବା। ଯେପରି ଚୌକି, ବନ୍ଧୁ....

୪। ତଳେଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବାକ୍ୟ ଲେଖ ।

ଚାନ୍ଦୁଆ:________________________________

ସୁନ୍ଦର:________________________________

ଅନ୍ଧାର:________________________________

ନଇବନ୍ଧ:________________________________

୫। ଠିକ୍ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ମନ୍ଦିର____________ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ____________ ଅନ୍ଧାର ____________

ଚାନ୍ଦ____________ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ____________ ବନ୍ଧୁକ ____________

ସିନ୍ଦୂର__________ ବର୍ଣ୍ଣନା __________ ବନ୍ଧ __________

ଚନ୍ଦନ__________ କଦଳୀକାନ୍ଦି__________

୬ । ଧନ୍ଦାକୁ ପଢ଼ ଓ କୁହ ।

ମୋ ମୁହଁ ଚାହିଁଲେ ତୋ ମୁହଁ ଦିଶେ
ଗାଁ ସହରରେ ସବୁଠି ମିଳେ
ମୋରି ଭିତରେ କରେ ମୁଁ ବନ୍ଦୀ
ଜଗତଯାକକୁ ପାରଇ ବାନ୍ଧି ।

୭ । ଦୁଇଛବିରେ କ'ଣ ସବୁ ଅଲଗା ଦେଖୁଛ, ତୁମ ସାଙ୍ଗ ସହ ଆଲୋଚନା କର ଓ ଲେଖ ।

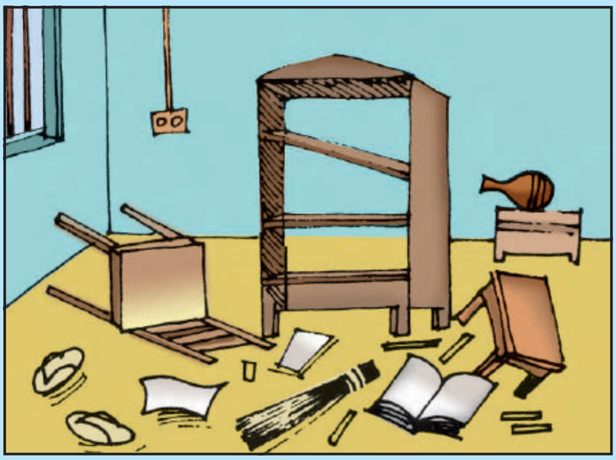

୮ । ତୁମ ଘର ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ କେଉଁ ସମୟରେ ସଫା କରାଯାଏ କୁହ ଓ ଲେଖ ।

_______________ _______________

୯ । ତଳେ କେତୋଟି କଥା କୁହାଯାଇଛି । ତୁମେ ସେଥିରୁ କେଉଁଟିକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଛ ତା ନିକଟରେ ☑ ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(କ) ଘରର ଚାରିପାଖରେ ଥିବା ଅଳିଆଗୁଡ଼ିକୁ ସଫା କରିବା । ☐

(ଖ) ଅଳିଆଗୁଡ଼ିକୁ ଘର ନିକଟରେ ଗଦା କରିବା । ☐

(ଗ) ଘରଠାରୁ ଦୂରରେ ଅଳିଆଗୁଡ଼ିକୁ ପୋତିଦେବା । ☐

(ଘ) ଅଳିଆଗୁଡ଼ିକୁ ରାସ୍ତାରେ ଫୋପାଡ଼ିଦେବା । ☐

୧୦ । କ'ଣ କଲେ ଅସନା ହୁଏ ?

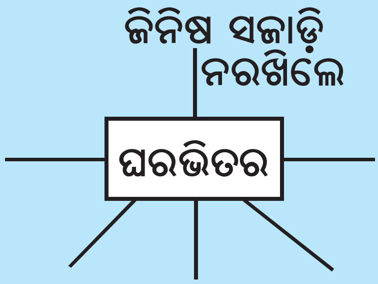

୧୧ । ଘର ଓ ଘରଚାରିପାଖ ଅସନା ହେଲେ ତୁମର କ'ଣ କ୍ଷତିହେବ ?

୧୨ । ତୁମେ କଦଳୀ ଖାଇସାରିବା ପରେ ଚୋପାକୁ କେଉଁଠି ପକାଇବ ?

ପାଠ - ୮

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

ପିରିୟଡ୍ ସଂଖ୍ୟା : ୩୨

କ'ଣ ଶିଖିବେ -

ଭାଷା :
- ନ୍ଦ, ନ୍ଧ ଓ ର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର କୁ ଚିହ୍ନିବେ ।
- ଶବ୍ଦକୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବେ ।
- ସାମୂହିକ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।
- ସରଳ ଭାବରେ ସହଜ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବେ ।
- ଛୋଟଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ ।
- ଠିକ୍ ବନାନସହ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ ।
- ସରଳ ପଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ପଢ଼ିବେ ।

ପରିବେଶ:
- ଗୃହ ତଥା ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱ ସଫାସୁତରା ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବୁଝିବେ ।
- ଚିତ୍ରକୁ ମନୋଯୋଗ ଦେଇ ଦେଖିବାକୁ କହିବେ । କ'ଣ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଓ ଚିତ୍ରରୁ କ'ଣ ଜାଣୁଛନ୍ତି ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଦେବେ ଓ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଗୀତଟିକୁ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ଓ ପିଲାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଆବୃତ୍ତି କରାଇବେ ।
- ନ୍ଦ, ନ୍ଧ ଓ ର୍ଣ୍ଣ ଥିବା ପଦକୁ କଳାପଟାରେ ଲେଖି ଶବ୍ଦରୁ ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା କାମ କରାଇବେ ।
- ପରିଷ୍କାର ଘର, ଅପରିଷ୍କାର ଘର କେମିତି ଥାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଲୋଚନା କରାଇପାରିବେ ।
- ଘର କାହିଁକି ସଫାରଖିବା ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଘରବାହାର କାହିଁକି ସଫାରଖିବା ଆଲୋଚନା ହେବ ।
- ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ବନାନ କରାଇବେ ।
- ପିଲାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଛୋଟଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରିକରିବା ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟିକରିବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ:
- ଗୀତଟିକୁ ଆବୃତ୍ତି କରାଇବେ ।
- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଓ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।
- ପ୍ରଶ୍ନ ୬ ପରି ଶିକ୍ଷକ ନିଜେ ଧନ୍ଦା ତିଆରି କରିପାରିବେ ।
- ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପିଲାଙ୍କୁ ଦେବେ ।

ପାଠ - ୯

ରମ୍ଭା ନୂଆ ଜାଗା ଦେଖିଲା

ଝିଅଟିର ନାଁ ରମ୍ଭା। ଆମ୍ରପାଲୀ ଗାଁରେ ମାଉସୀ ବେମାର ଥିଲେ। ରମ୍ଭା ମା' ସହିତ ମାଉସୀଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ବାହାରିଲା।

ରମ୍ଭା : ମା', ଏଇଟି କେଉଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ?

ମା' : ଏହାର ନାମ ଆମ୍ରପାଲୀ ସରକାରୀ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ। ଏଠାରେ ମୁଁ ପାଠ ପଢୁଥିଲି।

ରମ୍ଭା : ମା' ଏହି ବଗିଚାରେ କେଉଁ ସବୁ ଗଛ ଅଛି ?

ମା' : ରମ୍ଭା, ଏଇଟା ଗମ୍ଭାରୀ ଗଛ । ହେଇ ଦେଖ, ସେପଟେ ଚମ୍ପା ପାଖରେ ଆମ୍ବ, ପଣସ ଓ ମନ୍ଦାର ଗଛ ଅଛି ।

ରମ୍ଭା : ଏତେବଡ଼ ବଗିଚାରେ ପାଣି କେଉଁଠୁ ଦେଉଥିବେ ?

ମା' : ଦେଖୁନୁ କେତେବଡ଼ କୂଅ ଅଛି । ବଡ଼ବଡ଼ କୂଅକୁ ବାମ୍ଫୀ କୁହାଯାଏ । ପମ୍ପରେ ପାଣି ଉଠାଯାଇ ବଗିଚାରେ ଦିଆଯାଏ ।

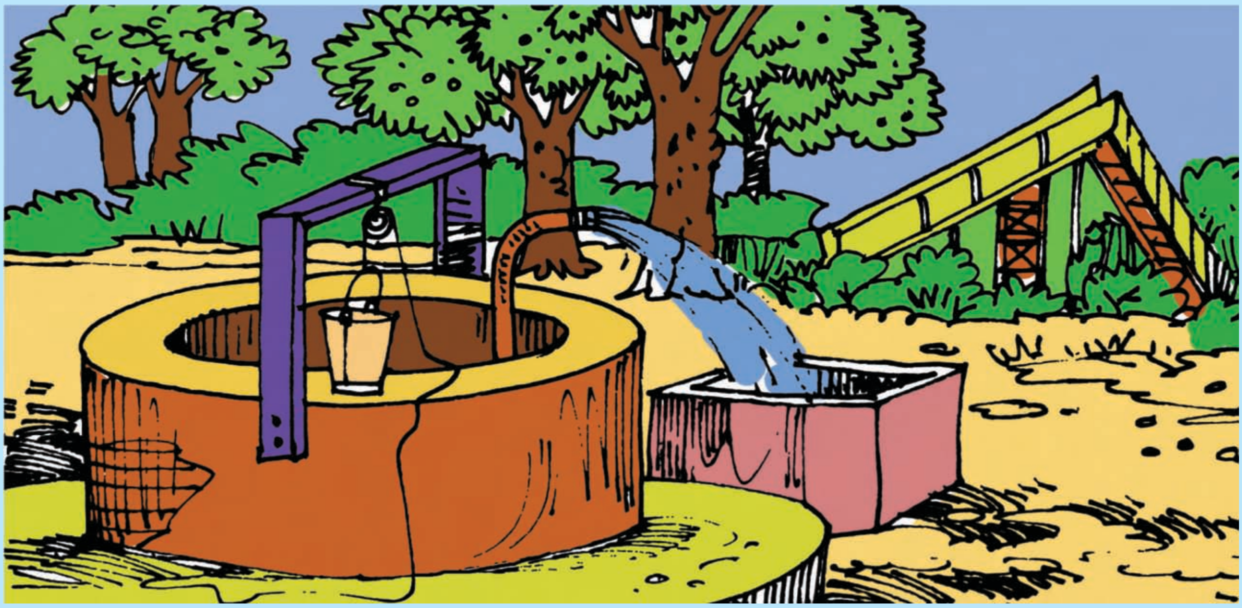

ରମ୍ଭା : ମୁଁ ଏଇଠି ଖେଳିବି କି ?

ମା' : ହଁ, ଯାଉନୁ ସେଇ ଖସଡ଼ାରେ ଖସିବୁ।

ରମ୍ଭା : ମା', ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କ'ଣ ସବୁ ହୁଏ ?

ମା' : ଏଠାରେ ପାଠ ପଢ଼ାଯାଏ। ଏଠାରେ ପାଠ ପଢ଼ି ପିଲାମାନେ ବହୁତ କଥା ଶିଖନ୍ତି। ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସବୁପିଲାଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ବହି, ପୋଷାକ ଓ ଖାଇବାକୁ ଦିଆଯାଏ । ଧନୀଗରିବ ସଭିଏଁ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତି ।

ରମ୍ଭା : ମା', ଏଇଟି କି ଘର ?

ମା' : ଏଇଟା କୁମ୍ଭାରପୁର ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଅଫିସ୍ ।

ରମ୍ଭା : ଏ ଅଫିସ୍ କେଉଁ କାମ କରେ ?

ମା' : ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଗ୍ରାମସଡ଼କ ତିଆରି ଓ ମରାମତି କରେ । ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ପୋଖରୀ ଖୋଳେ ।

ରମ୍ଭା : ମା', ଏଠାରେ କ'ଣ ହେଉଛି ?

ମା' : ଜାଣିଲୁ ଝିଅ, ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ହେଉଛି । ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର

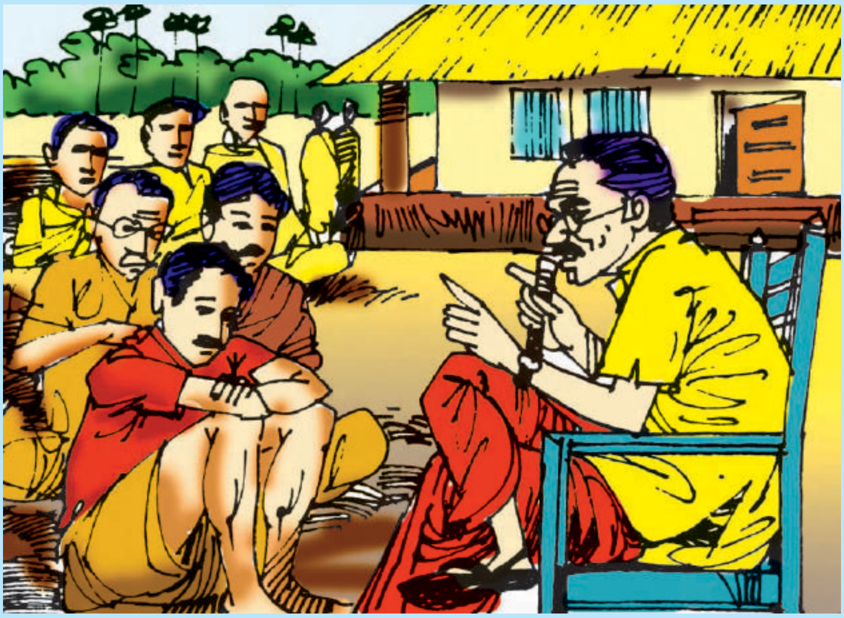

ମୁଖ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ସରପଞ୍ଚ । ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଗାଁର ଭଲମନ୍ଦ ବୁଝେ । ଗାଁ, ଗାଁ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା କଳିକଜିଆକୁ ସମାଧାନ କରେ ।

ରମ୍ଭା: ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ କେମିତି ଗଠିତ ହୁଏ ?

ମା': ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗାଁ ବା କେତୋଟି ଛୋଟଛୋଟ ଗାଁକୁ ନେଇ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଗଢ଼ା ହୋଇଥାଏ ।

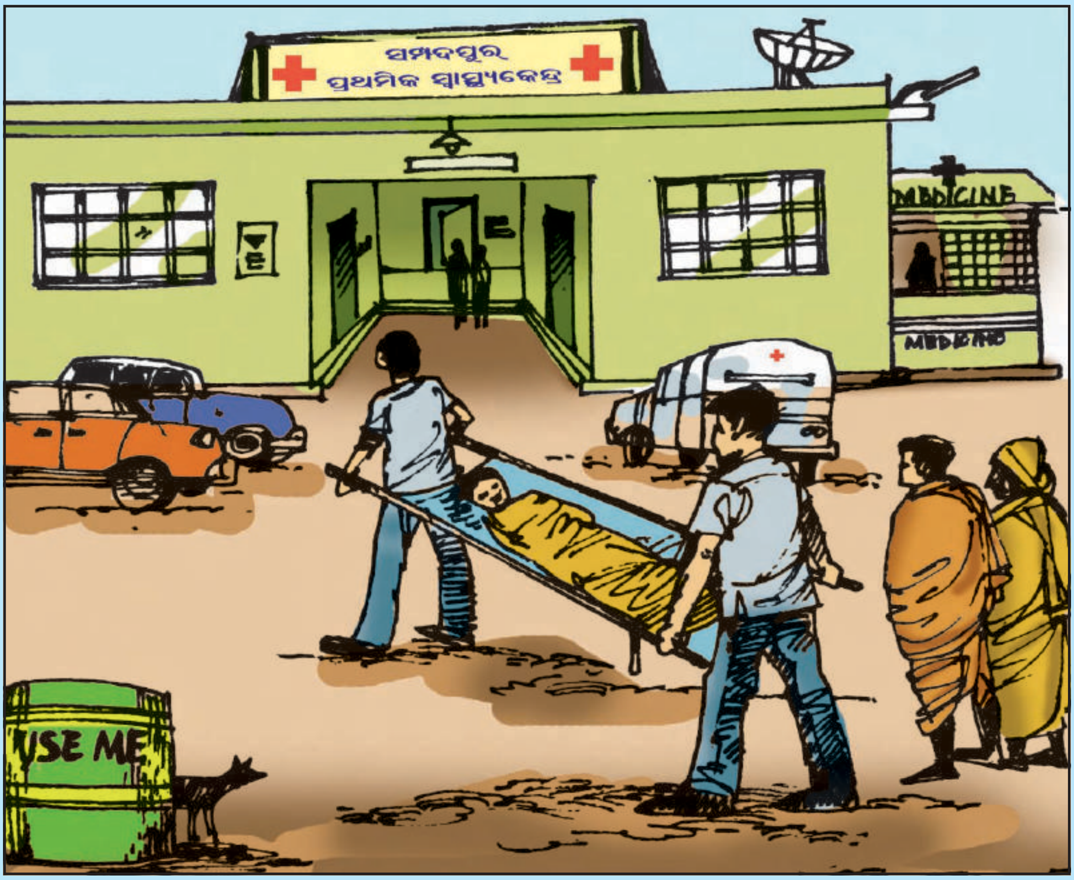

ରମ୍ଭା: ଏ ଲୋକଟିକୁ କେଉଁଠିକି ନେଉଛନ୍ତି ମା' ?

ମା : ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ନେଉଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ଡାକ୍ତର, ନର୍ସ, କମ୍ପାଉଣ୍ଡର ଓ ଅନ୍ୟମାନେ କାମ କରନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ମାଗଣାରେ ରୋଗୀ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ । ଔଷଧ ଦିଆଯାଏ । ତୋ ମାଉସୀ ବି ଏବେ ଏଠାରେ ଅଛନ୍ତି।

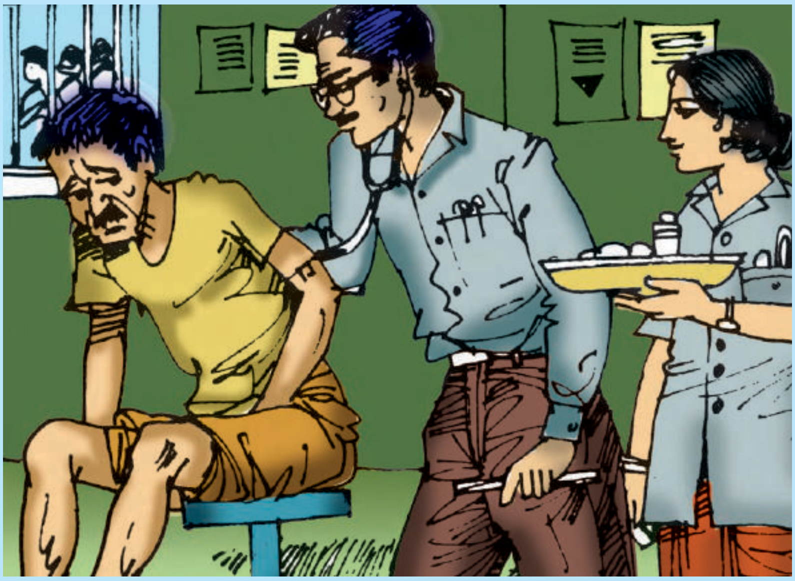

ରମ୍ଭା: ମା', ଏହି ଫଳଗୁଡ଼ିକୁ କେଉଁଠି ରଖିବି ?

ମା' : ସେହି ଫଳଗୁଡ଼ିକୁ ଷ୍ଟୁଲ ଉପରେ ସଜାଡ଼ି ରଖି ଦେ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧ । ପାଠରେ 'ମ୍ପ' ଅକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦ ଚାରିପଟେ ◯ ବୁଲାଅ ଓ 'ମ୍ଫ' ଅକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦକୁ △ ମଧ୍ୟରେ ରଖ ।

୨ । ଠିକ୍ ବନାନ କରି ପଢ଼ ।

ଚମ୍ପା	କମ୍ପାସ	ଫମ୍ପା
ଚମ୍ପକ	ସିମ୍ପାଞ୍ଜି	ଗୁମ୍ପା

୩ । ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ସମ୍ପଦ	ଡାମ୍ଫଣ	ଲମ୍ଫ
କମ୍ପନ	ବାମ୍ଫ	ବାମ୍ଫୀ

୪ । ତଳ ଲେଖାଟିକୁ ପଢ଼ । 'ମ୍ବ' ଥିବା ଶବ୍ଦ ତଳେ ଗାର ଦିଅ ଓ 'ମ୍ଭ' ଥିବା ଶବ୍ଦ ଉପରେ ଗାରଦିଅ ।

"ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଆମ୍ବଝର ଗାଁ । ସେଠାରେ ବାନାମ୍ବର କୁମ୍ଭାର ରହେ । ତା'ର ବୟସ ପ୍ରାୟ ଚବିଶ କି ପଚିଶି । ଦେଖିବାକୁ ଡେଙ୍ଗା, ଗୋରା, ଓସାରିଆ ଛାତି, ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ହାତ । ସେ ବେଶ୍ ଦମ୍ଭିଲା ଦେଖାଯାଏ । ବିପଦ ଆପଦ ଆସିଲେ ଭୟ କରେ ନାହିଁ । ସେ କହେ, ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ଆମେ ଚାହିଁଲେ ସବୁକିଛି ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ ।

୫ । ଠିକ୍ ବନାନ କରି ପଢ଼ ।

ଖମ୍ବ	କମ୍ବଳ	ଦମ୍ଭ	ସମ୍ଭବ
ଆମ୍ବ	କଦମ୍ବ	ତୁମ୍ଭେ	ନିମ୍ବଗଛ
ଲମ୍ବ	ଶିମ୍ବଲତା	କୁମ୍ଭୀର	ଗମ୍ଭୀର

୬ । ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ଏକନମ୍ବର	ଶାମ୍ବଦଶମୀ	ଅସମ୍ଭବ	କୁମ୍ଭକଳସ
ସୂଚୀଚୁମ୍ବକ	ମୁମ୍ବାଇ ନଗରୀ	ଅସମ୍ଭାଳ	ନୀଳ ଅମ୍ବର

୭ । ଆସ ଗାଇବା ।

"ଆମ୍ବ ବଉଳଇ ଫଗୁଣମାସେ,
ଦିଗ ଚହଟଇ ତା'ର ସୁବାସେ"

୮ । ତଳେ ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ ଓ ତୁମ ସାଙ୍ଗକୁ ଲେଖିବାକୁ କୁହ ।

କମ୍ପାସ, ଗୁମ୍ଫା, ଡାମ୍ଫଣ, ସମ୍ପଦ, ଅସମ୍ଭବ, ଗମ୍ଭୀର, ଚୁମ୍ବକ, କମ୍ବଳ, କଦମ୍ବ, ସମ୍ବାଦ

୯ । ପଢ଼, ଲେଖ ଓ ମନେରଖ ।

ଗୁମ୍ଫାଟି ଅତି ସୁନିର୍ମଳ, ବାମ୍ଫୀର ଜଳ ସୁଶୀତଳ।

ସମ୍ପଦ କାଳେ ସର୍ବେ ସଖା, ବିପଦେ ନ ଦିଅନ୍ତି ଦେଖା।

କୁମ୍ଭୀର ବଡ଼ ଭୟଙ୍କର, ନାଶଇ କେତେ ନାରୀ ନର ।

୧୦ । 'ମ୍ଭ' ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ନିକଟରେ ଥିବା ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ି କେଉଁ ଚିତ୍ରଟି ପାଉଛ ଦେଖ ।

୧୧ । ଚିତ୍ର ଦେଖି ପୂରାନାମ ଲେଖ :

ଡା____ଣ

କଦ____ଫୁଲ

କୁ____ର

ସି____ଞ୍ଜି

କ____ସ

ଚ____ଫୁଲ

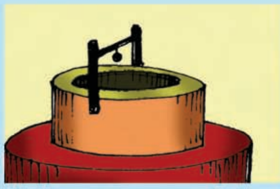

ବା____

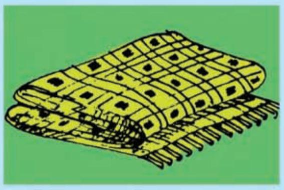

କ____ଳ

୧୨ । (କ) 'ମ୍ପ', 'ମ୍ପା', 'ମ୍ପି' ଅକ୍ଷର ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଅକ୍ଷର ବାଛି ଖାଲିଜାଗା ପୂରଣ କର ।

କ____, ପା____ଡ଼, ଝା____

ତ____, ଅଲି____କ, ସି____ଞ୍ଜି

ଚ____, କ____ସ ଅ____ୟାର

(ଖ) ମ୍ବ, ମ୍ବା, ମ୍ବି, ମ୍ବୁ, ମ୍ବ ମଧ୍ୟରୁ ଅକ୍ଷର ଲଗାଇ ଶବ୍ଦଟି ଲେଖ ।

ବିଳ____ ତ____ ତାର, ହ____ ରଡ଼ି

କ____ଳ, ତ____, ଆ____ଳ

ଦ____ ଗ____ଜ ଆ____ଲ

୧୩ । ସମ୍ପର୍କ ଥିବା ସ୍ଥାନ ସହିତ ଯୋଡ଼ ।

ଏଠାରେ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷାକରି ଔଷଧ ଦିଆଯାଏ । ଡାକ୍ତର, ନର୍ସ, ଧାଈ, କମ୍ପାଉଣ୍ଡର ଏଠାରେ କାମ କରନ୍ତି ।

ଏହା ଗାଆଁଗୁଡ଼ିକର ଭଲମନ୍ଦ ବୁଝେ । ରାସ୍ତାଘାଟ ମରାମତି, ପରିବେଶ ସଫାସୁତରା ରଖିବା ପୋଖରୀଖୋଳିବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକରେ ।

ପିଲାମାନେ ଏଠାରେ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି । ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀମାନେ ପାଠପଢ଼ାନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ପାଠପଢ଼ି ବଡ଼ମଣିଷ ହୁଅନ୍ତି ।

୧୪ । ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଡ଼ି ଶବ୍ଦ ଲେଖ ।

ଯେପରି : ମ୍ଭୀକୁର – କୁମ୍ଭୀର

ବସନ୍ତ – ________, ମ୍ବଚୁକ – ________

ଡାଣମ୍ଫ – __________,   ରଆାମ୍ବ – __________

ସକମ୍ପା – __________,   ଗରୀମ୍ବା – __________

କଳମ୍ବ – __________,

ନରମ୍ଭ – __________

୧୫ । ଆସ ଆମେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଓ ଲେଖିବା ।

(କ) ତୁମ ଘର କେଉଁ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତରେ ଅଛି ?

____________________________________ ।

(ଖ) ତୁମ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?

____________________________________ ।

(ଗ) ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ କି କି କାମ କରେ ?

____________________________________ ।

(ଘ) ତୁମେ ପଢୁଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ କ'ଣ ?

____________________________________ ।

(ଙ) ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠପଢ଼ା ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଉଥିବା ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖ ?

____________________________________ ।

୧୬। ଠିକ୍ ଟି ବାଛ ।

(କ) ରୋଗ ହେଲେ କାହା ପାଖକୁ ଯିବା – ଡାକ୍ତର, ଗୁଣିଆ, ବଇଦ

୧୭। ଆଲୋଚନା କରି ଲେଖିବା ।

(କ) ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଡାକ୍ତରଖାନା ନଥିଲେ କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହେବ ?

____

____

______________________________ ।

(ଖ) ତୁମ ଗାଁ'ରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନଥିଲେ ତୁମର କି ଅସୁବିଧା ହୁଅନ୍ତା ?

____

____

______________________________ ।

(ଗ) ତୁମ ଗାଆଁ ଲୋକଙ୍କର ଦେହ ଖରାପ ହେଲେ ସେମାନେ କେଉଁଠିକୁ ଯାଆନ୍ତି ଲେଖ ।

____

____

______________________________ ।

(ଘ) ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କ'ଣ କ'ଣ ଅଛି ଲେଖ ।

____

______________________________ ।

(ଙ) ତୁମ ଶ୍ରେଣୀକୋଠରୀରେ କ'ଣ ସବୁ ଅଛି ଲେଖ ?

____

______________________________ ।

୧୮ । ମୋ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚ । ବାଟରେ ପଡୁଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

ପାଠ - ୯

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କ'ଣ ଶିଖିବେ - **ପିରିୟଡ୍ ସଂଖ୍ୟା – ୫୪**

ଭାଷା:
- ମ୍ପ, ମ୍ଫ, ମ୍ବ ଓ ମ୍ଭ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବେ ।
- ଶବ୍ଦକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି କହିବେ ।
- ଠିକ୍ ବନାନ ସହ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ ।
- ଶିଖିଥିବା ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରକୁ ଶ୍ରୁତଲିଖନରେ ଲେଖିବେ ।
- ଶୁଣୁଥିବା, କହୁଥିବା, ପଢୁଥିବା ଓ ଲେଖୁଥିବା ବିଷୟକୁ ଭଲଭାବରେ ବୁଝିପାରିବେ ।

ପରିବେଶ:
- ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ପଞ୍ଚାୟତ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ବିଷୟରେ ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷକ ନିଜେ ପାଠଟିକୁ ଆମୂଳଚୂଳ ପଢ଼ିବେ । ପାଠରେ ଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଓ ଚିତ୍ରତଳେ ଥିବା ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝିବେ । ପାଠଟି ତିନିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଛି । ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁଥିରୁ ଶିଖାଇବାକୁ ଅଛି ବାହାର କରି ରଖନ୍ତୁ ।
- ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାର ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ବିଦ୍ୟାଳୟ ବିଷୟରେ ପିଲାଙ୍କ ସହ କିଛି ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ ।
- ଯେଉଁ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଚିହ୍ନାଇବାକୁ ଅଛି ତା' ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିପାରିବା ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତୁ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ପାରନ୍ତି ।
  ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କଳାପଟାରେ ଲେଖି ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରକୁ ଚିହ୍ନାନ୍ତୁ ।
- ବିଭିନ୍ନ ଗଛ ଲଗାଇବା, ସେମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା ମଧ୍ୟ କରିପାରିବେ ।
- ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରେ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ବିଷୟରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଦେବେ ଓ ଆଲୋଚନା
- କରାଇବେ ।
  ଆଲୋଚନା ପରେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଚିହ୍ନାଇବେ ।
- ପିଲାଙ୍କର ଅନୁଭୂତିରୁ ଯେତେ ଅଧିକ କଥା ସଂଗ୍ରହ ହୋଇପାରିବ ତାହା କରିବେ।

ଅଭ୍ୟାସ:
- ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଏଣୁ ସେ ଅନୁସାରେ କାମ କରିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ ।
- ପ୍ରଶ୍ନ ୭, ୯ର ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ଆଦାୟ କରନ୍ତୁ ଓ ପିଲାଙ୍କୁ ଏପରି ଗୀତ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାନ୍ତୁ ।
  ୧୦ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର କାହାର ପଚାରନ୍ତୁ ।
- ପ୍ରଶ୍ନ ୧୫, ୧୭ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଲେଖିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଅଭ୍ୟାସପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଆଦାୟ କରନ୍ତୁ ।

ପାଠ -୧୦

ଗାଁ ବୁଲା

ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର ଗାଁରେ ତିଳୋତ୍ତମା ଦେବୀଙ୍କ ଘର । ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ ଦୁଇଦିନ ଥାଏ । ତିଳୋତ୍ତମା ଦେବୀ ତାଙ୍କ ଝିଅ ଅନୁଷ୍କାକୁ ଧରି ବଜାର ବାହାରିଲେ । ବାଟରେ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ ଦେଖି ଅନୁଷ୍କା ପଚାରିଲା ‘‘ମା’, ଏଠାରେ କ’ଣ

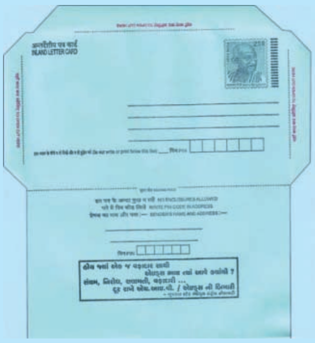

ହୁଏ ?'' ତିଳୋତ୍ତମା ଝିଅର କଥାଶୁଣି ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ''ଏହା ଗୋଟିଏ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ । ଏଠାରେ ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡ୍, ଲଫାପା, ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦେଶୀୟ ପତ୍ର, ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ଫର୍ମ

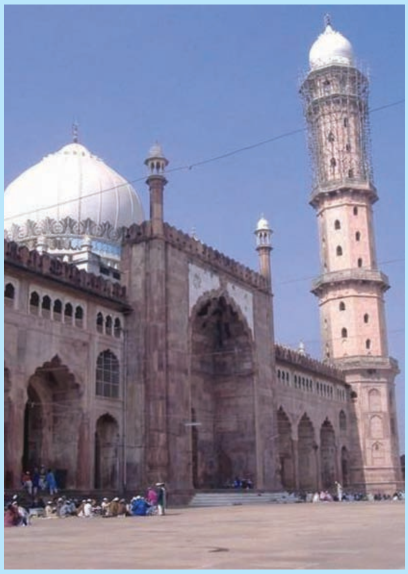

ଇତ୍ୟାଦି ମିଳେ । ଦୂରଜାଗାକୁ ଟଙ୍କା ପଠାଇବା ଓ ଖବର ପଠାଇବାରେ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଆଜିକାଲି ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍‌ରେ ବହୁତ ଦୂର ଜାଗାକୁ କମ୍ ସମୟରେ ଖବର ପଠାଯାଇ ପାରୁଛି ।"

କିଛିବାଟ ଗଲାପରେ ଅନୁଷ୍କା ମସ୍‌ଜିଦ୍‌ଟିଏ ଦେଖି ପଚାରିଲା, "ମା', ଏଇଟା କ'ଣ ?" ମା' କହିଲେ "ଏ ହେଉଛି ମସ୍‌ଜିଦ୍ । ମୁସଲମାନମାନେ ଏଠି ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁମାନେ ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜାପାଠ କରନ୍ତି । ଭଜନ କୀର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି । ସେଭଳି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ୍‌ମାନେ ଗିର୍ଜାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ।

ଶିଖ୍‌ମାନେ ଗୁରୁଦ୍ୱାରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି । ମସ୍‌ଜିଦ୍, ମନ୍ଦିର, ଗିର୍ଜା, ଗୁରୁଦ୍ୱାର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ସବୁ ଧର୍ମ ସମାନ। କେହି ସାନ ବଡ଼ ନୁହନ୍ତି।"

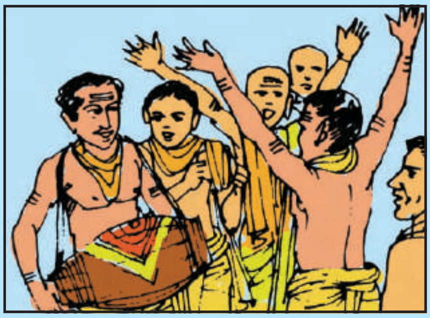

ଅନୁଷ୍କା ପଚାରିଲା, "ମା', ଆମେ ପୋଷାକ କିଣିବାନାହିଁ କି ?" ତିଳୋତ୍ତମା ଦେବୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ "ହଁ, ଆମେ ତ ଆସି ବଜାର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ।"

ଅନୁଷ୍କା କହିଲା, "ମା', ତୁମେ ଯେଉଁ ହାଟକୁ ଯାଅ ସେଇଟା ପୁଣି କ'ଣ ?" ତିଳୋତ୍ତମା ଦେବୀ କହିଲେ, "ହାଟ ସାତଦିନରେ ଥରେ ବା ଦୁଇଥର ବସେ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଜିନିଷ ମିଳେ । ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଲୋକମାନେ ଆସି କିଣାବିକା କରନ୍ତି । ହାଟ ସରିଲା ପରେ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ ସବୁ ଉଠିଯାଏ । ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଦୋକାନ ଥିଲେ ତାକୁ ବଜାର କହନ୍ତି । ଏହା ସବୁଦିନ ଖୋଲାରୁହେ ।" ତା'ପରେ ଅନୁଷ୍କାର ଜାମା କିଣା ହେଲା । ସେ ଖୁସିମନରେ ଘରକୁ ଫେରିଲା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧ । ପଢ଼ ।

ନଷ୍ଟ	ଶୁଷ୍କ	ବୃତ୍ତ	ଷଷ୍ଠ
କଷ୍ଟ	କନିଷ୍କ	ଉତ୍ତାପ	ଓଷ୍ଠ
ମୁଷ୍ଟି	ପରିଷ୍କାର	କାର୍ତ୍ତିକ	ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ତୁଷ୍ଟ	ପୁଷ୍କରିଣୀ	ଉତ୍ତମ	ନିଷ୍ଠା

୨ । ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

ସନ୍ତୁଷ୍ଟ __________ ଆବିଷ୍କାର __________ ଦେବଦତ୍ତ __________

ବୃଷ୍ଟି __________ ପୁରସ୍କାର __________ ଉତ୍ତର __________

ଦୁଷ୍ଟ __________ ଅପରିଷ୍କାର __________ ଶର୍ମିଷ୍ଠା __________

ସନ୍ତୁଷ୍ଟ __________ ବଶିଷ୍ଠ __________ କନିଷ୍ଠ __________

୩ । ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଅନୁଯାୟୀ ତଳକୋଠରୀକୁ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ନିଅ ।

ବୃଷ୍ଟି, ଶୁଷ୍କ, ସୃଷ୍ଟି, ଓଷ୍ଠ, ଉତ୍ତର, କନିଷ୍କ, ଉତ୍ତାପ, ନିଷ୍ଠା, ବୃତ୍ତି, ନିଷ୍କାସନ, ଚେଷ୍ଟା, ପୁଷ୍କରିଣୀ, ଦୁଷ୍ଟ, ଜ୍ୟେଷ୍ଠ, ଶିଷ୍ଟ ।

ଷ୍ଟ	ଷ୍କ	ଷ୍ଠ	ତ୍ତ

୪ । ପଢ଼ ଓ ଲେଖ ।

(କ) ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାସରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଉତ୍ତାପ ଅଧିକ ଥାଏ ।

________________________________ ।

(ଖ) ପ୍ରଭୁରାମଚନ୍ଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ ଅଟନ୍ତି ।

________________________________ ।

(ଗ) ସମ୍ବଲପୁରରେ ଶୀତଳଷଷ୍ଠୀ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧଯାତ୍ରା ।

________________________________ ।

(ଘ) ଅନୁଷ୍କାର ଭାଇ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼େ ।

________________________________ ।

(ଙ) ଦୁଷ୍ଟଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଦୂରରେ ରୁହ ।

________________________________ ।

(ଚ) ନିଷ୍ଠାବାନଲୋକ ସବୁବେଳେ ଉନ୍ନତି କରନ୍ତି ।

________________________________ ।

(ଛ) କେତେବେଳେ ବି ଦୁଷ୍ଟାମି କରନାହିଁ ।

________________________________ ।

(ଜ) ଶାନ୍ତଶିଷ୍ଟ ପିଲାଙ୍କୁ ସଭିଏଁ ଆଦର କରନ୍ତି ।

________________________________ ।

(ଝ) ଜାତୀୟସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

________________________________ ।

(ଞ) ସର୍ବଦା ପରିଷ୍କାର ରୁହ ଓ ଚାରିପାଖ ପରିଷ୍କାର ରଖ ।

____

୫ । ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ । ଯେପରି -

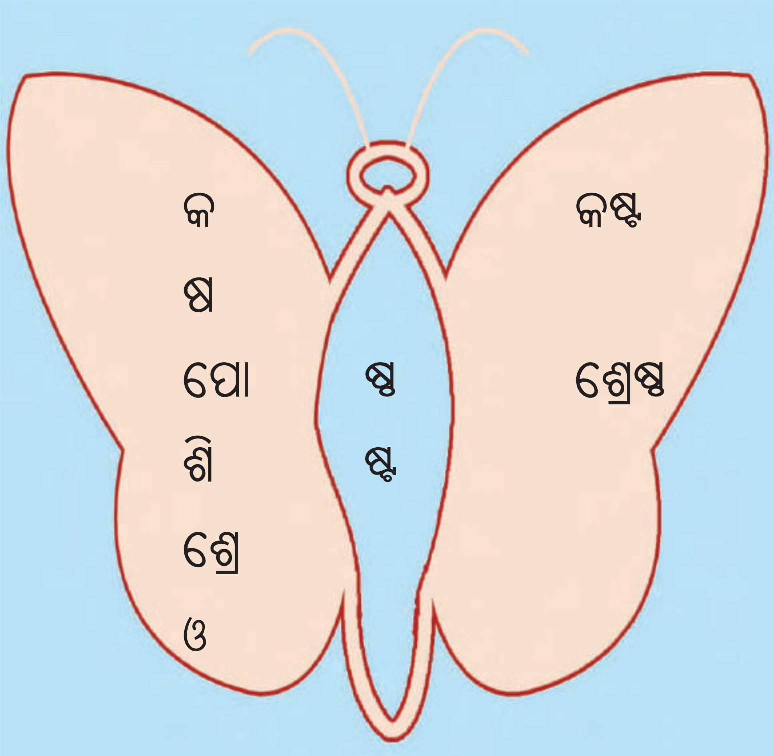

୬ । ଖାଲିଜାଗାରେ ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଟି ଚିତ୍ରକର ।

ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡ଼ ଚିତ୍ର

ବୃତ୍ତର ଚିତ୍ର

ମୁଷ୍ଟିର ଚିତ୍ର

୭ । ପୂରଣ କର ।

ସୃ______	ଷ______	ପୃ______
ସମ______	ପୁ______	ବୃ______
ଓ______	ନି______	

୮ । କେଉଁଠିକୁ ଯିବା –

(କ) ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡ଼ କିଣିବା ପାଇଁ ______________________

(ଖ) ପରିବା କିଣିବା ପାଇଁ ______________________

(ଗ) ପୋଷାକ କିଣିବା ପାଇଁ ______________________

(ଘ) ଟଙ୍କା ପଠାଇବା ପାଇଁ ______________________

୯ । ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ତୁମ ଗାଁ ନିକଟରେ ଥିବା ପୋଷ୍ଟଅଫିସରେ କ'ଣ କ'ଣ କିଣିବାକୁ ମିଳେ ?

____

______________________________________ ।

(ଖ) ତୁମ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ କେଉଁଠାରେ ଟଙ୍କା ଜମା ରଖନ୍ତି ?

____

______________________________________ ।

(ଗ) ପୋଷ୍ଟଅଫିସରେ କି କି କାମ ହୁଏ ?

____

______________________________________ ।

(ଘ) ତୁମ ଘର ନିକଟରେ କେଉଁସବୁ ଧର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଛି ?

____

____ ।

(ଙ) ତୁମ ଗାଁ/ଅଞ୍ଚଳରେ କେଉଁ ଦିନ ହାଟ ହୁଏ ? ସେହି ହାଟରେ କ'ଣ କ'ଣ ବିକ୍ରି ହୁଏ ?

____

____ ।

(ଚ) ତୁମ ଗାଁ ନିକଟରେ କେଉଁଠାରେ ବଜାର ଅଛି ? ବଜାରରୁ ତୁମ ଗାଁ ଲୋକମାନେ କ'ଣ କ'ଣ କିଣନ୍ତି ?

____

____ ।

(ଛ) ତୁମ ଗାଁ ନିକଟରେ ହାଟ ନ ଥିଲେ ତୁମର କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହୁଅନ୍ତା ?

____

____ ।

(ଜ) କୌଣସି କାରଣରୁ ତୁମ ଅଞ୍ଚଳ/ଗାଁରେ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଗଲେ ତୁମର କି କି ଅସୁବିଧା ହେବ ?

____

____

ଆମେ ଏବେଯାଏ କ'ଣ ଶିଖିଲେ

'ନ' ଫଳା ୍ନ	'ଲ' ଫଳା ୍ଲ	'ୱ' ଫଳା ୍ୱ
'ଯ' ଫଳା ୍ଯ	ରେଫ୍ ' ର୍ '	ସ୍କ
ଣ୍ଡ	ଣ୍ଠ	ଚ୍ଛ
ନ୍ତ	ନ୍ଥ	ନ୍ଦ
ନ୍ଧ	ମ୍ପ	ମ୍ଫ
ମ୍ଭ	ମ୍ବ	ଷ୍କ
ଷ୍ଟ	ଷ୍ଠ	ଉ
		ର୍ଣ୍ଡ

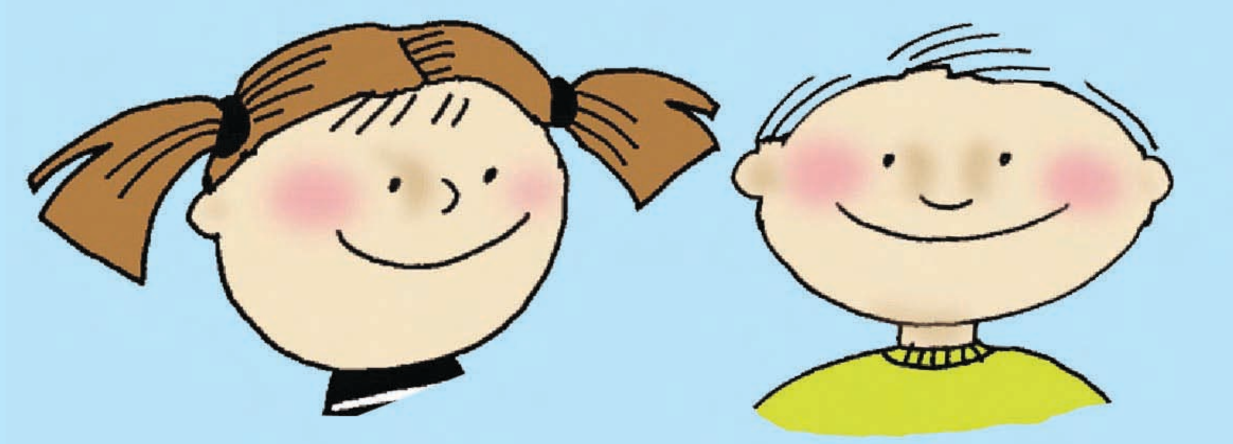

ପାଠ - ୧୦ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ସୂଚନା

ପିରିୟଡ଼ ସଂଖ୍ୟା – ୪୦

କ'ଣ ଶିଖିବେ –

ଭାଷା:
- ଷ୍କ, ଷ୍ଠ, ଷ୍ଟ, ଉ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବେ ।
- ଠିକ୍ ବନାନ, ଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ପଢ଼ିବା ଶିଖିବେ । କୋଠରି, କୋଠରୀ - ଉଭୟ ଠିକ୍ । ଏହା ପିଲାଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ ।
- ଶିଖିଥିବା ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଠିକ୍ ରୂପେ ଲେଖିବେ ।
- ଠିକ୍ ବନାନ ସହିତ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ ।
- ଶୁଣୁଥିବା, କହୁଥିବା, ପଢୁଥିବା ଓ ଲେଖୁଥିବା ବିଷୟକୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝି ପାରିବେ ।

ପରିବେଶ:
- ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ ହାଟବଜାର, ପ୍ରାର୍ଥନାସ୍ଥଳୀ, ପୋଷ୍ଟଅଫିସ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଥମେ ପାଠଟିକୁ ଆମୂଳଚୂଳ ପଢ଼ିବେ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଭାଗକୁ ଅଲଗା କରିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମସ୍ଥାନ/ପୀଠ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ପୀଠଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।
- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମନୋଯୋଗ ଦେଇ ଦେଖିବାକୁ ଦେବେ ।
- ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ସେମାନେ ଦେଖିଥିବା ପୂଜାପୀଠଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କିତ ଅନୁଭୂତି ଶ୍ରେଣୀରେ କହିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବେ ।
- ପୋଷ୍ଟଅଫିସ ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।
- ପ୍ରଥମେ ପୋଷ୍ଟଅଫିସ ଭାଗଟିକୁ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ଓ ପିଲାମାନେ ଚିହ୍ନିପାରୁନଥିବା ନୂଆ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରକୁ କଳାପଟାରେ ଲେଖିବେ ଓ ଅକ୍ଷରକୁ ପିଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନାଇବେ ।
- ଅଧିକ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ସମ୍ପର୍କିତ ଶବ୍ଦ ପଚାରି ଆଦାୟ କରିବେ ।
- ପିଲାଙ୍କୁ ଶବ୍ଦଖେଳ ଖେଳିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବେ । ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା ସୁଯୋଗ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଦେବେ ।
- ଧର୍ମପୀଠଗୁଡ଼ିକର ଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଦେବେ ।
- ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ରର ଆଲବମ୍ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ:
- ଅଭ୍ୟାସକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ କାମ କରାଇବେ ।
- ନଂ.-୧ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସେମାନେ ନିଜେ ପଢ଼ିଲାପରେ ଆଦାୟ କରିବେ ।
- ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ.-୯କୁ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଦେବେ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଲେଖିବାକୁ କହିବେ ।
- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଲେଖିବାପରେ ଦଳରେ ପରସ୍ପର ପଢ଼ିବାକୁ ଦିଆଯାଇପାରେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଦାୟ କରିବେ ।

ପାଠ - ୧୧

ଏକତାର ବଳ

ପିମ୍ପୁଡ଼ିଙ୍କ ଦିନେ ବସିଲା ସଭା
ବିଚାରିଲେ ଆଖୁଚାଷ କରିବା ।
ଯତନେ କିଆରି ତିଆରି କଲେ,
ବାଛିବାଛି ଚାରା ଲଗାଇ ଦେଲେ ।
କିଆରିରେ ଦେଲେ ବାଡ଼ ଘେରାଇ
ପାତିମାଙ୍କଡ଼କୁ ଦେଲେ ଜଗାଇ ।
ବଢ଼ିଗଲା ଆଖୁ ହେଲା ପାକଳ
ହାତୀର ପାଟିରୁ ଗଡ଼ିଲା ଲାଳ ।

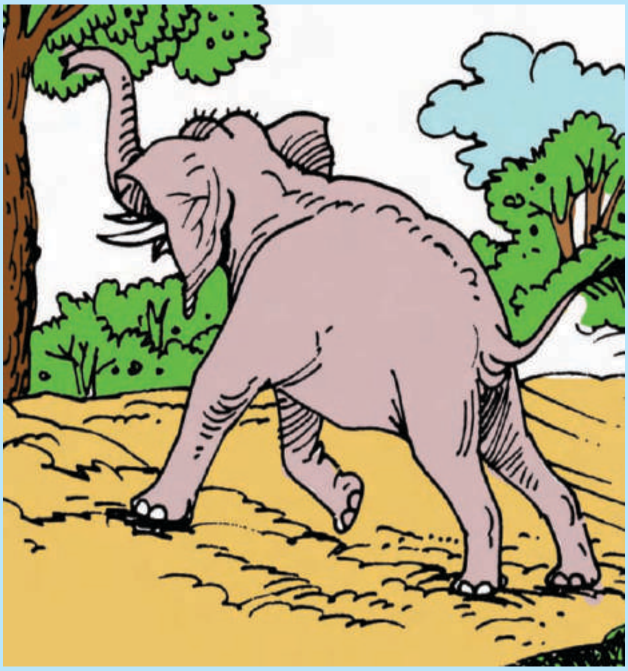

ଆଖୁକିଆରିରେ ପଶିଲା ହାତୀ
ଚମ୍ପାଗଛଡାଳୁ ଡାକିଲା ପାତି ।
ଶୁଣିଲେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଆସିଲେ ଧାଇଁ
ହାତୀ ପିମ୍ପୁଡ଼ିଙ୍କ ହେଲା ଲଢ଼େଇ ।
ପିମ୍ପୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ା ସହି ନପାରି
ହାତୀ ପଳାଇଲା ଜୀବନ ଧରି ।
କିଆରିରେ ହାତୀ ରହିଲା ନାହିଁ
ଖୁସିରେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଉଠିଲେ ଗାଇ ।
ହାତୀ ଖାଇଯିବ ଆମ ସମ୍ପତ୍ତି
ଛାଡ଼ିଦେବୁ ଆମେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଜାତି ?

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ପଢ଼ ଓ ଲେଖ

ଡେସ୍କ	ଡେ ___	କନିଷ୍କ	କନି___
ବାଦ୍ୟ	ବା ___	ସମଷ୍ଟି	ସମ ___
ମେଣ୍ଢା	ମେ ___	ବଳିଷ୍ଠ	ବଳି ___
ଜନ୍ଦା	ଜ ___	ସମ୍ପତ୍ତି	ସମ୍ପ ___
ପାମ୍ପଡ଼	ପା___ଡ଼	ଅଳନ୍ଧୁ	ଅଳ ___

୨. ସଜାଇ ଲେଖ ।

ଆଦହ୍ଲା	______	ବିସଶ୍ୱା	______
ନରମସ୍କା	______	ସଅଭ୍ୟା	______
ଅଏଣ୍ଡୁ	______	ବନ୍ତସ	______
ବକନ୍ଧୁ	______		

୩. ପଦ୍ୟଟି ପଢ଼ି ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

କ. ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ କି ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କଲେ ?

____

ଖ. କିଏ କିଆରି ଜଗିଲା ?

____

ଗ. କ'ଣ ଦେଖି ହାତୀର ପାଟିରୁ ଲାଳ ଗଡ଼ିଲା ?

____

ଘ. ପାତି କେଉଁଠାରୁ ଡାକ ଦେଲା ?

____

ଙ. ପାତିର ଡାକ ଶୁଣି ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ କ'ଣ କଲେ ?

____

ଚ. ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ ହାତୀ କବଳରୁ କିପରି ଆଖୁକିଆରିକୁ ରକ୍ଷା କଲେ ?

____

୪. ଆମେ ବିଲରେ କ'ଣ କ'ଣ ଚାଷ କରୁ ?

ଯେପରି - ଆଖୁ ________ ________

________ ________

________ ________

________ ________

________ ________

୫. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଛବିଗୁଡ଼ିକ ଦେଖ ଓ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

କ. ଦଶଟି ପକ୍ଷୀର ନାମ ଲେଖ ।

____

____

____

ଖ. ପକ୍ଷୀମାନେ କେଉଁଠି ରହନ୍ତି ?

____

ଗ. କେଉଁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ରଙ୍ଗ କଳା ?

____

____

ଘ. କେଉଁ ପକ୍ଷୀର ରଙ୍ଗ ହଳଦିଆ ?

____

ଙ. କେଉଁ ପକ୍ଷୀ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ମାଛ ଧରନ୍ତି ?

____

ଚ. କେଉଁ ପକ୍ଷୀ ମଲା ଜୀବଜନ୍ତୁ ଖାଏ ?

____

୬. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ନାମ ଓ ସେମାନଙ୍କ ରଙ୍ଗ ଅନୁସାରେ ଠିକ୍ କୋଠରୀରେ ଲେଖ ।

ବଗ, ଶୁଆ, ହଂସ, ହଳଦିବସନ୍ତ, କାଉ, ଚିଲ, କୋଇଲି, ଶାଗୁଣା, କଜଳପାତି ।

୭. ପକ୍ଷୀଟିକୁ ଚିହ୍ନି ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

ପାଠ - ୧୧

ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କ'ଣ ଶିଖିବେ - **ପିରିୟଡ ସଂଖ୍ୟା -୨୨**

ଭାଷା : ପିଲାମାନେ ପଦ୍ୟଟିକୁ ସମୂହଭାବରେ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।

- ସରଳଭାବରେ ସହଜ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବେ ।
- ଛୋଟଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ ।
- ସରଳପଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ପଢ଼ିବେ ।
- ଛୋଟଜୀବମାନଙ୍କର ଏକତା ଫଳରେ ବଡ଼ଜୀବକୁ କିପରି ପ୍ରତିହତ କରିପାରିଲେ ଏହି ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଛି ।
- ପିଲାମାନେ ପୂର୍ବରୁ ପଢ଼ିଥିବା ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

ପରିବେଶ- ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ।

- ଚିତ୍ରକୁ ମନୋଯୋଗ ଦେଇ ଦେଖିବାକୁ କହିବେ । କ'ଣ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଓ ଚିତ୍ରରୁ କ'ଣ ଜାଣୁଛନ୍ତି ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ଗୀତଟିକୁ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ଓ ପିଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବୃତ୍ତି କରାଇବେ ।
- ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନଙ୍କର ଏକତା ଫଳରେ ହାତୀ କିପରି ହାର ମାନିଲା ତାହାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ କିପରି ଅନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିବାଦ କରିଛନ୍ତି ତାହାର ସୂଚନା ଦେବେ ଓ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।
- ପିଲାମାନେ ଛୋଟଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନପ୍ରଚ୍ଛରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ : ଗୀତକୁ ଆବୃତ୍ତି କରାଇବେ ।

- ବ୍ୟକ୍ତିଗତଭାବରେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ମନରୁ ଆହୁରି ଅନେକଶବ୍ଦ ଦେଇପାରିବେ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନେ ୧୦ ପାଠ ମଧ୍ୟରେ ପଢ଼ିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଶ୍ରୁତିଲିଖନପାଇଁ ଦେବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ପ୍ରଶ୍ନ ୬ ଓ ୭ ଭଳି ଅନ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ଦେଇପାରିବେ ।